

Školský vzdelávací program

Základná škola s materskou školou, Tekovská Breznica, č. 700, 966 52

„Škola nech je miestom seberealizácie žiakov a zamestnancov školy, miestom rozvoja vlastných schopností a získavania ďalších nových vedomostí.

Škola nech je otvorenou inštitúciou pre rodičov, rôznych partnerov a širokú verejnosť s ponukou rozmanitej vzdelávacej a spoločenskej činnosti.“

ISCED 1	primárne vzdelávanie
ISCED 2	sekundárne vzdelávanie

Platnosť	Dátum	Záznam o zmene, inovácii, úprave:
Revidovanie		
Platnosť ŠKVP od	01. 09. 2008	
Revidovanie	26. 08. 2009	Učebné osnovy 1., 2., 5., 6. ročník
	26. 08. 2010	Učebné osnovy 3., 7. ročník
	27. 08. 2011	Učebné osnovy 4., 8. ročník
	27. 08. 2012	Učebné osnovy 9. ročník
	26. 08. 2013	Učebné osnovy 1.-9. ročník, učebný plán
	24.08.2015	Učebné osnovy, rámcový plán 1., 5. ročník
	26.08.2016	Učebné osnovy, rámcový plán 2., 6. ročník
	25.08.2017	Učebné osnovy, rámcový plán 3., 7. ročník
	24.08.2018	Učebné osnovy, rámcový plán 4., 8. ročník
Platnosť ŠKVP od	28.08.2019	Učebné osnovy, rámcový plán 1. - 9. ročník
Revidovanie	02.09.2020	Dodatok č.1 k ŠkVP
	25.01.2021	Dodatok č.2 k ŠkVP
	02.09.2021	Dodatok č.3 k ŠkVP
	05.09.2022	Rámcový plán 1.-9. ročník, Dodatok č.4 k ŠkVP
	02.11.2022	Dodatok č.5 k ŠkVP
	04.09.2023	Rámcový plán 1.-9.ročník
	28.09.2023	Dodatok č.6 k ŠkVP

.....
PaedDr. Jana Letková
riaditeľka školy

Základné identifikačné údaje:

Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program pre 1. a 2. stupeň základnej školy v Slovenskej republike
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program ZŠ s MŠ Tekovská Breznica
Stupeň vzdelania	ISCED 1 - primárne vzdelávanie ISCED 2 – nižšie sekundárne vzdelávanie
Dĺžka štúdia	4 roky - primárne 5 rokov – nižšie sekundárne
Vyučovací jazyk	slovenský
Študijná forma	denná
Druh školy	štátna
Predkladateľ	Základná škola s materskou školou
Názov školy	Základná škola s materskou školou
Adresa školy	Tekovská Breznica č. 700, 966 52
IČO	37888692
Riaditeľ školy	PaedDr. Jana Letková
Koordinátorka pre tvorbu ŠkVP	Mgr. Katarína Búryová, Mgr. Katarína Lukyová
Zriaďovateľ	Obec Tekovská Breznica
Adresa zriaďovateľa	Obecný úrad, Tekovská Breznica č. 556, 966 52
Kontakty	045/6861166 skola@zssmstekovskabreznica.sk www.zssmstebreznica.edupage.org
Dátum schválenia v Pedagogickej rade v Rade školy	02.09.2019 23.09.2019

Spôsob, podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania a vydávanie dokladu o získanom vzdelaní

ISCED 1: primárne vzdelanie získa žiak úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre prvý stupeň základnej školy.

Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou.

ISCED 2: nižšie sekundárne vzdelanie získa žiak úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre druhý stupeň základnej školy.

Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou.

Prehľad o stupňoch vzdelania, dĺžke štúdia

Dĺžka štúdia	Primárne vzdelávanie	4 roky
	Vek žiaka	6-10 rokov
	Nižšie sekundárne vzdelanie	5 rokov
	Vek žiaka	11- 15 rokov
	Povinná šk. dochádzka	10 rokov
Forma štúdia	denná	
Nevyhnutné vstupné požiadavky na štúdium	Dosiahnutie školskej spôsobilosti vo veku 6 rokov, výnimočne aj menej	
Spôsob ukončenia štúdia	ISCED 1: primárne vzdelanie získa žiak úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu ISCED 2: nižšie stredné vzdelanie, alebo sekundárne vzdelanie získa žiak úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu	
Doklad o dosiahnutom vzdelaní	Stupeň vzdelania	doklad
	ISCED 1	
	Primárne vzdelanie	Vysvedčenie s doložkou
	ISCED 2	
	Nižšie sekundárne vzdelanie	Vysvedčenie s doložkou
Podmienky prijatia	Zápis žiaka do 1. ročníka	

I. Všeobecná charakteristika školy

1.1 Základná charakteristika školy

Základná škola s materskou školou v Tekovskej Breznici je plnoorganizovaná základná škola s právnou subjektivitou, s vyučovacím jazykom slovenským, v bežnom školskom roku je v každom ročníku jedna trieda. Na I. stupni v ročníkoch 1.- 4. – 4 triedy, na II. stupni v ročníkoch 5.-9. – 5 tried. Počet žiakov v jednotlivých triedach je nízky, v priemere 10 a viac žiakov v triede. Škola poskytuje primárne a nižšie sekundárne vzdelanie. Žiaci našej školy môžu navštevovať materskú školu, ktorá sa nachádza v priestoroch základnej školy od dvoch rokov. Je teda zabezpečený plynulý prechod od predprimárneho vzdelávania v materskej škole cez primárne vzdelávanie končiace nižším sekundárnym vzdelaním na základnej škole.

Škola sa nachádza v obci Tekovská Breznica, s obcou Orovnica má uzatvorenú zmluvu o školskom obvode.

Pre žiakov 1. – 4. ročníka poskytuje škola možnosť navštevovať ŠKD. Škola má vlastnú školskú jedáleň.

1.2 Charakteristika žiakov

Školu navštevujú primárne žiaci z Tekovskej Breznice a Orovnice. Počet obyvateľov v obci Tekovská Breznica je 1225, v obci Orovnica 560. Zloženie žiakov zodpovedá bežnému zloženiu spoločnosti. Väčšina žiakov dosahuje priemerné vzdelávacie výsledky. Počet žiakov odráža demografický vývoj spoločnosti. V súčasnosti sa pohybuje v priemere 100 žiakov základnej a 45 materskej školy. Nie všetci žiaci s trvalým pobytom v obciach Tekovská Breznica a Orovnica však navštevujú základnú školu v Tekovskej Breznici.

Zabezpečenie výučby a vytváranie podmienok pre žiakov s podpornými opatreniami a žiakov so ŠVVP

Základná škola s materskou školou zabezpečuje adekvátne vzdelávanie pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a žiakov vyžadujúcich podporné opatrenie. Vytvára vhodné podmienky podľa ich individuálnych potrieb. Žiakom, ktorým je poradenským zariadením diagnostikované, že ide o žiakov so ŠVVP, je vypracovaný IVP. Dokumentáciu žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a žiakov s podpornými opatreniami eviduje špeciálny školský pedagóg v súlade s platnou legislatívou.

Individuálny vzdelávací program

IVP (§ 7a) ods. 1 písm. a) zákona č. 245/2008 Z. z. je vypracovaný v súlade s odporúčaniami zariadenia a prevencie a po konzultácii so zákonným zástupcom dieťaťa. Všetci žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sú hodnotení podľa aktuálne platných Metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiakov ZŠ, podľa zásad hodnotenia žiaka so zdravotným znevýhodnením začleneného v základnej škole a podľa zákona č.245/2008 Z.z. §

55 a § 56. V prípade žiaka s ľahkým mentálnym znevýhodnením podľa Metodického pokynu č.19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie.

1.3 Charakteristika pedagogického zboru

Pedagogický zbor v ZŠ s MŠ je menší, priemerne sa počet učiteľov ZŠ pohybuje okolo 11, z toho jedna zástupkyňa školy a riaditeľka školy, ďalej 3 pedagogické asistentky, 1 školský špeciálny pedagóg, 6 učiteliek je v MŠ, z toho jedna je zástupkyňa pre MŠ a dve vychovávateľky v ŠKD. Všetci pedagogickí pracovníci majú vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa, asistentky študujú, alebo už odoslali prihlášky na štúdium k svojej práci.

Na škole pracuje samostatne výchovný poradca, koordinátor pre výchovu k manželstvu a rodičovstvu, koordinátor pre protidrogovú prevenciu, ktorý má na starosti ochranu detí pred drogovými závislosťami, fyzickým, alebo psychickým násilím a prejavmi šikanovania, koordinátor rozvoja telesnej výchovy, koordinátor Zelenej školy, koordinátor Školského parlamentu, koordinátori školského vzdelávacieho programu.

Sme škola, v ktorej zamestnanci majú možnosť vyjadriť svoje pocity i emócie. Otvorene hovoríme o kladoch i nedostatkoch, čím si tvoríme vzťah ku škole a k sebe navzájom. V kolektíve máme nadšencov, ktorí pracujú s radosťou, nasadením, zavádzajú a overujú vo vyučovaní nové metódy a formy práce, snažia sa, aby škola mala dobré meno na verejnosti i pred rodičmi.

Všetci pedagogickí pracovníci sa priebežne vzdelávajú v súlade so Zákomom o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch č. 138/2019 Z. z. Prešli školeniami GDPR, BOZ, školením prvej pomoci, vzdelávaniami zameranými na využívanie aktivizujúcich foriem vyučovania, seminármi na rozširovanie profesijných kompetencií a ďalšími. Školenia sú väčšinou organizované prostredníctvom NIVAMu. Každý rok sa pedagogickí pracovníci zúčastňujú vzdelávaní, ktoré sú zahrnuté v pláne profesijného rozvoja. Pri jeho vypracovaní vychádzame z profilácie našej školy a z cieľov, ktoré si škola stanovila. Podporujú sa všetky druhy vzdelávania pedagogických a odborných zamestnancov-kvalifikačné, funkčné, špecializačné, adaptačné, predatestačné, inovačné vzdelávanie, povinným je aktualizácie vzdelávanie.

1.4 Požiadavky na kontinuálne vzdelávanie pedagogických zamestnancov

Pri dodržaní zásady organizačného zabezpečenia výchovno-vzdelávacieho procesu majú pedagogickí a odborní zamestnanci školy možnosť vzdelávať sa vo vzdelávacích inštitúciách a absolvovať akreditované i neakreditované vzdelávanie. Vedenie školy má vypracovaný plán profesijného rozvoja, ktorý sa každoročne aktualizuje a podľa stanovených kritérií a potrieb školy umožní zamestnancom vzdelávať sa. Všetci pedagogickí zamestnanci sa priebežne vzdelávajú a absolvujú rôzne druhy kontinuálneho vzdelávania: špecializačné, funkčné, aktualizácie, inovačné, kvalifikačné.

Hlavné priority vzdelávania zamestnancov:

- uvádzať začínajúcich učiteľov do pedagogickej praxe- adaptačné vzdelávanie
- udržiavať a zvyšovať kompetenciu (spôsobilosť) efektívne vychovávať a vzdelávať žiakov,
- motivovať pedagogických zamestnancov pre neustále sebvzdelávanie,
- zdokonaľovanie profesijnej spôsobilosti,
- zdokonaľovať osobnostné vlastnosti pedagogických zamestnancov, spôsobilosti pre riešenie konfliktov, komunikáciu,
- sprostredkovať pedagogickým pracovníkom najnovšie poznatky (inovácie) z metodiky vyučovania odboru,
- pripravovať pedagogických zamestnancov na výkon špecializovaných funkcií, napr. triedny učiteľ, výchovný poradca, predseda predmetovej komisie, koordinátor atď.
- pripravovať pedagogických zamestnancov pre prácu s modernými materiálmi prostriedkami - videotechnikou, výpočtovou technikou, multimédiami,
- pripravovať pedagogických zamestnancov na získanie prvej a druhej atestácie.

1.5 Prijímanie na štúdium

Zápis detí do 1. ročníka sa pre budúcich prvákov pripravuje každoročne v mesiaci apríl netradične - formou rozprávok (Dlhý, široký a bystrozraký, Šípková Ruženka, Snehulienka, Červená čiapočka, Medovníkový domček, Ako išlo vajce na vandrovku a iné). Hravou formou sa preverí pripravenosť dieťaťa na plnenie povinnej školskej dochádzky. Dieťa absolvuje individuálny test pozostávajúci z úloh zameraných na zistenie osvojených zručností nadobudnutých počas predprimárneho vzdelávania (zistovanie laterality, orientácia v priestore, určovanie farieb, matematické zručnosti, posúdenie rečového prejavu, prejavov žiaka...) Zápisu sa zúčastňuje okrem pedagógov 1. stupňa ZŠ, pedagóg MŠ a školský špeciálny pedagóg.

Pedagóg pri zápise môže odporučiť rodičovi vyšetrenie v CPP za účelom posúdenia školskej zrelosti. Riaditeľka školy každému rodičovi zašle po zápise rozhodnutie o prijatí žiaka, prípadne rozhodnutie o neprijatí alebo odklade povinnej školskej dochádzky žiaka.

Do 1. ročníka sú prijímané deti, ktoré spĺňajú kritériá školskej zrelosti, telesnej zrelosti, rozumovej, citovej, sociálnej a perцепčnej zrelosti.

1.6 Dlhodobé projekty a programy školy

Škola v rámci výchovno-vzdelávacej činnosti dbá predovšetkým na rozvoj osobnostných kvalít svojich žiakov v oblasti intelektuálnej a emocionálnej inteligencie, budovanie pozitívneho vzťahu k svojmu okoliu i životnému prostrediu. Prispieva k tomu aj množstvo plánovaných aktivít organizovaných pre žiakov vo vyučovacom i mimo vyučovacom čase.

Aktivity školy :

- Prvácka pasovačka – malí prváci sa predstavia so svojim krátkym programom, ukážu, čo sa naučili v prvých mesiacoch v škole a sú slávnostne pasovaní za žiakov školy.
- Šarkaniáda – súťaž o najkrajšieho a najlepšie lietajúceho šarkana
- Aktivity v rámci mesiaca úcty k starším

- Vianočná akadémia, vianočné tvorivé dielne, pečenie medovníkov – žiaci sa predstavia s pripraveným programom, pásmom vianočných vinšov a kolied, so scénami, modernými i ľudovými tancami.
- Deň jablka, Deň vody, Deň mlieka,
- Mesiac hlasného čítania – zamerané na podporu plynulého čítania s porozumením, žiaci čítajú knihy spolu s učiteľom i rodičmi doma, sprievodnými aktivitami sú návšteva knižnice, beseda o prečítaných knihách, súťaž v literárnom kvíze.
- Farebný EKO TÝŽDEŇ – pri príležitosti Dňa Zeme sa konajú environmentálne aktivity a súťaže, žiaci každý deň týždňa majú oblečené oblečenie inej farby korešpondujúce so symbolmi Zeme
- Venček- kurz spoločenského tanca s certifikovanými lektormi zakončený slávnostným večerom
- Záložka, ktorá spája školy- žiaci vyrábajú záložky do knihy, ktoré si následne vymieňajú s partnerskou školou v ČR
- Červená stužka – aktivity zamerané na boj proti AIDS
- Deň materinského jazyka- projektový deň zameraný na význam materinského jazyka
- zvyky a tradície – (ľudové tance a spev, vynášanie Moreny, Mikuláš, Lucie, tradičné remeslá)
- zbierky: Biela pastelka- zbierka pre nevidiacich, Deň narcisov- zbierka pre onkologických pacientov
- plavecké a lyžiarske kurzy, škola v prírode

Dlhodobé aktivity a programy školy:

- Školský parlament- založenie a zvolenie členov z radov pedagógov a žiakov ZŠ
- Zelená škola- aktivity realizované v súlade s aktuálne schváleným Environmentálnym akčným plánom a podľa oblasti, ktorej sa venuje aktuálne certifikačné obdobie, v rámci programu pracuje kolégium Zelenej školy na čele s koordinátorom z radov učiteľov a ostatných členov z radov žiakov, pedagogických a nepedagogických zamestnancov.

1.7 Spolupráca s rodičmi a s inými subjektmi

Škola úzko spolupracuje s rodičmi na základe vzájomnej dôvery a spolupatričnosti. Spolupráca je na veľmi dobrej úrovni. Rodičia vytvorili občianske združenie Rodičovské združenie pri ZŠ s MŠ, ktoré finančne podporuje akcie žiakov - exkurzie, školské výlety, dopĺňovanie knižničného fondu do žiackej knižnice, učebné pomôcky. Ďalšie finančné prostriedky využívané pre žiakov na odmeny, štartovné, exkurzie a pod. sú získavané z poplatku rodičov do fondu rodičovského združenia (ZRPŠ).

Škola spolupracuje s Radou rodičov, pravidelne organizuje stretnutia s rodičmi na rodičovských združeniach – celoškolské, triedne, individuálne.

Formou konzultačných hodín majú rodičia možnosť informovať sa o výchovno-vzdelávacích výsledkoch žiakov, výchovný poradca poskytuje kariérové poradenstvo, pomáha riešiť výchovno-vzdelávacie problémy, školský špeciálny pedagóg komunikuje s rodičmi integrovaných žiakov a žiakov vykazujúcich problémy vo výchovno- vzdelávacom procese.

Škola organizuje aj neformálne stretnutia pre rodičov aj širšiu verejnosť formou kultúrnych a športových podujatí.

Škola dlhodobo spolupracuje aj s inými subjektmi zo sféry školstva ale i iných rezortov: s okolitými ZŠ, so ZUŠ, pedagogicko-psychologickou poradňou a špeciálno-pedagogickou

poradňou, centrom voľného času, úradom práce sociálnych vecí a rodiny, okresným policajným zborom, pracovníkmi z oblasti zdravotníctva, obecnými úradmi.

Rada školy má 11 členov. Zastúpenie v nej majú 3 rodičia za ZŠ, (2 rodičia z Tekovskej Breznice, 1 rodič z Orovnice), 1 rodič za MŠ, 2 pedagogickí pracovníci – 1 zo základnej školy a 1 z materskej školy, 1 nepedagogický zamestnanec a 4 členovia obecného zastupiteľstva, 3 z Tekovskej Breznice a 1 z Orovnice. Zasadá obyčajne dvakrát ročne, prípadne podľa potreby. Pomáha pri riešení aktuálnych problémov školy.

1.8 Priestorové a materiálno-technické podmienky školy

Objekt školy tvorí 1 samostatná budova, v ktorej sa nachádza základná aj materská škola. Súčasťou školy je školská kuchyňa s jedálňou i telocvičňa. Škola má zriadenú odbornú učebňu, ktorá slúži na vyučovanie prírodovedných predmetov, školskú dielňu a kuchynku, 2 samostatné učebne informatickej výchovy. V škole je zriadená školská knižnica, knižničný fond je potrebné neustále dopĺňať a aktualizovať.

Triedy sú priestrané a svetlé, ich zariadenie je nové, moderné. Všetky triedy sú vybavené interaktívnym systémom, pokrytie wi-fi je zabezpečené v každej triede. Škola má k dispozícii 1 asfaltové ihrisko, multifunkčné ihrisko a trávnaté plochy vhodné na športové aktivity a hry detí. Žiaci majú možnosť využívať aj futbalové ihrisko.

V roku 2012 prešla budova školy rozsiahlou rekonštrukciou. Boli vymenené okná, celá budova bola zateplená.

Ďalšou rekonštrukciou prešla škola v roku 2019 (júl- august). Kapacita MŠ sa rozšírila o 1 triedu. Škola prešla dispozičnými zmenami, boli vytvorené väčšie priestory pre ŠKD, vybudované nové priestory pre školské dielne, školskú knižnicu. Zborovňa, riaditeľňa a ekonomický úsek boli presťahované.

1.9 Škola ako životný priestor

Aby sa žiaci, pedagogickí a nepedagogickí pracovníci cítili čo najpríjemnejšie veľký dôraz kladieme na estetické prostredie tried, chodieb. Estetizáciu tried ako i aktualizáciu nástienok zabezpečujú žiaci pod vedením pedagógov.

Na chodbách sú rozmiestnené nástenky, kde sa zverejňujú aktuálne oznamy, informácie o dianí v škole, výsledky a úspechy žiakov školy. Na informačných tabuliach a nástenkách majú možnosť žiaci, rodičia a široká verejnosť nájsť informácie o úspechoch a aktivitách školy. Žiaci majú možnosť vidieť svoje vlastné práce. Snažíme sa budovať priateľskú atmosféru medzi žiakmi navzájom, medzi žiakmi a pracovníkmi školy, medzi pedagógmi a rodičmi a širokou verejnosťou.

1.10 Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Škola podľa možností vytvára bezpečné a zdraviu vyhovujúce podmienky v priestoroch na vyučovanie i mimoškolskú činnosť. Pedagogické dozory sú prevenciou pred vznikom školského úrazu žiakov počas vyučovania i prestávok žiakov. Na prvých vyučovacích hodinách školského roku sú žiaci poučení o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci v škole, čo žiaci potvrdia vlastnoručným podpisom. V odborných učebniach sa dodržiavajú osobitné predpisy - prevádzkové poriadky, ktoré sú vypracované ako prílohy školského poriadku a žiaci sú s nimi oboznámení vždy na začiatku školského roka. Poučenie o bezpečnosti a ochrane zdravia počas

jednotlivých školských aktivít organizovaných mimo školy robia organizátori aktivít pred jej konaním a je zapísané v triednych knihách a na záznamoch o hromadnej akcii školy. Rovnako bývajú žiaci poučení o BOZ a správaní počas školských prázdnin.

Všetci zamestnanci školy pravidelne každý rok absolvujú školenie o bezpečnosti pri práci a požiarnej ochrane. Pravidelne sú prevádzané kontroly bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a revízie elektrického a plynového zariadenia, bleskozvodov a telocvičného náradia.

Všetci zamestnanci pravidelne absolvujú kurz prvej pomoci, 1 pedagogický pracovník má zdravotnícke vzdelanie.

V podmienkach školy v tejto oblasti boli spracované nasledovné metodické materiály:

- Prevádzkový poriadok v odborných PC učebniach
- Prevádzkový poriadok odbornej učebne fyziky a chémie
- Prevádzkový poriadok telocvične
- Obsahová náplň školenia o BOZP pre žiakov
- Prevádzkový poriadok kuchynky, školskej knižnice, školskej dielne a kabinetov 1.-4.ročník, HUV-GEG-DEJ
- Prevádzkový poriadok školy

II. Charakteristika školského vzdelávacieho programu

2.1 Ciele a priority školy

Výchovno-vzdelávacia oblasť

- rozvíjať komunikatívne kompetencie a čitateľskú gramotnosť vo všetkých predmetoch,
- prehĺbovať vedomosti a zručnosti v oblasti finančnej gramotnosti,
- podporovať jazykové vzdelávanie,
- podporovať zdravý životný štýl (šport, životospráva),
- pripravovať žiakov na zodpovedný život v slobodnej spoločnosti v duchu porozumenia, znášanlivosti, rovnosti, priateľstva medzi národmi, etnickými a náboženskými skupinami.

Oblasť riadenia

- uprednostňovať pozitívnu motiváciu zamestnancov,
- systematické hodnotenie a kontrola úrovne výchovno-vzdelávacej práce,
- podporovať učiteľov pracujúcich novými, progresívnymi formami práce.

Personálna oblasť

- motivovať, viesť zamestnancov k tomu, aby svojimi postojmi, názormi, prácou a komunikáciou na verejnosti zásadne zastupovali záujmy školy, vytvárali a udržiavali dobré meno školy,
- zabezpečovať požadovanú kvalitu výchovno-vzdelávacieho procesu starostlivosťou o kvalifikačnú štruktúru pedagogického zboru podporou kontinuálneho vzdelávania,
- podporovať a aj organizovať aktivity pedagogických zamestnancov pri zvyšovaní kvalifikácie a využívaní získaných poznatkov pri inovácii a modernizácii procesu výučby a vzdelávania žiakov so ŠVVP,
- užšie spolupracovať, komunikovať a angažovať žiakov aj pedagogických pracovníkov medzi ZŠ a MŠ.

Materiálno-technické podmienky

- rekonštrukcia priestorov ZŠ a MŠ,
- rekonštrukcia športovej infraštruktúry (podlaha, dvere, šatne...), vybavenie kabinetu TSV.

Prezentácia školy, imidž školy

- dlhodobou budovať pozitívny spoločenský imidž školy,
- pozitívna prezentácia výsledkov a činnosti školy širokej verejnosti a partnerom školy.

2.2 Pedagogický princíp školy

Školský vzdelávací program vychádza z cieľov základného vzdelávania a kľúčových kompetencií štátneho vzdelávacieho programu. Je výsledkom snahy o inováciu pedagogického procesu a života školy vôbec, analýzou vlastných možností a schopností pedagogického zboru. Zohľadňuje požiadavky rodičov a nadväzuje na dobré tradície školy. Vo výchove a vzdelávaní uplatňujeme tvorivo-humanistickú koncepciu s dôrazom na aktivitu a slobodu tvorivosti. Umožňujeme všetkým žiakom získať dostatočné všeobecné vedomosti a zručnosti vo všetkých všeobecno-vzdelávacích a odborných predmetoch s prihliadnutím na ich možnosti.

Školský vzdelávací program je postavený na tvorivo – humánnej výchove a vzdelávaní žiakov.

Základné princípy našej školy:

- umožniť žiakom získať všeobecné vzdelanie
- dať šancu každému žiakovi, aby sa rozvíjal podľa svojich schopností a bolo mu umožnené zažiť úspech,
- rozvíjať v každom žiakovi osobnú zodpovednosť za svoje vzdelávanie,
- pripraviť žiakov na život, ktorý od nich vyžaduje, aby boli schopní kriticky a tvorivo myslieť a účinne riešiť problémy.
- vychovať žiaka rozhladeného, schopného pracovať v tíme a schopného sebamotivácie k celoživotnému vzdelávaniu.
- pripraviť žiakov na život v multikultúrnej spoločnosti schopného aktívne sa dorozumieť v dvoch cudzích jazykoch.

Škola zabezpečí podmienky na vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami tak, aby mali rovnocenný prístup vo vzdelávaní. Zvlášť budeme venovať pozornosť a uplatňovať individuálny prístup k žiakom zo sociálne znevýhodneného prostredia. Individuálny prístup je zabezpečovaný prostredníctvom asistentov učiteľa a cez projekt špeciálneho pedagóga.

U žiakov budeme formovať tvorivý životný štýl, sociálne cítenie a hodnotové orientácie. Žiakov budeme vychovávať v duchu humanistických princípov. V spolupráci s rodičmi budeme z nich vychovávať pracovitých, zodpovedných, morálne vyspelých a slobodných ľudí. Veľký dôraz budeme hneď od začiatku klásť na vytvorenie dobrého tímu v triede, na rozvíjanie sebapoznania a sebahodnotenia žiaka.

2.3 Poslanie školy

Poslaním školy v spolupráci s rodičmi a miestnou komunitou je naučiť sa rozvíjať svoju osobnosť, kooperovať v skupine, v kolektíve, preberať na seba primeranú zodpovednosť, naučiť sa chrániť svoje zdravie vrátane zdravej výživy a chrániť životné prostredie, vychovávať zodpovedných a celoživotne sa vzdelávajúcich žiakov. Vyzbrojiť ich mravnými postojmi, ideálmi a hodnotovým systémom, schopnosťami, zručnosťami a vedomosťami, potrebnými na úspešný život v neustále sa meniacej, učiacej sa, kultúrne rozmanitej a globálnej spoločnosti.

2.4 Zameranie školy a stupeň vzdelania

Škola poskytuje žiakom všeobecne orientované základné vzdelávanie a výchovné pôsobenie.

Osobitný dôraz kladieme:

- na vyučovanie cudzích jazykov od 1. ročníka, anglický jazyk ako 1. cudzí jazyk sa vyučuje od 1. ročníka, druhý cudzí jazyk sa žiaci začínajú učiť v 7. ročníku.
- na prácu a využívanie IKT, žiaci majú možnosť pracovať s výpočtovou technikou nielen na hodinách informatickej výchovy, ale používajú ju aj rámci ostatných predmetov.
- na diferencované činnosti : pestovanie zdravého životného štýlu primárnu prevenciu proti závislostiam, rozvoj tvorivosti a estetického cítenia prostredníctvom umeleckých a literárno-dramatických činností

Na I. stupni všetky triedy zavádzajú do výchovno-vyučovacieho procesu alternatívne prvky.

ŠKVP je orientovaný na žiaka, jeho individuálne potreby. Orientuje sa na využívanie aktívnych vyučovacích metód - riešenie problémových úloh, projektovú metódu, tvorivé hry, experimentovanie, zážitkové vyučovanie. Jednotlivé vyučovacie hodiny výraznejšie doplníme vychádzkami, exkurziami, prácou v prírode.

Komunikácia medzi učiteľom a žiakom, školou a rodičmi je vedená na základe partnerstva, spolupráce, so snahou o zapojenie rodičov a starých rodičov do vyučovacieho procesu.

Učebné pomôcky sú využívané ako prostriedky, ktoré slúžia k názornosti vyučovania a umožňujú dokonalejšie, rýchlejšie a komplexnejšie osvojenie učiva.

Stupeň vzdelania – po ukončení 4.ročníka – primárne vzdelanie (ISCED 1)

Stupeň vzdelania – po ukončení 9.ročníka – nižšie sekundárne vzdelanie (ISCED 2)

Žiaci s ľahkým mentálnym znevýhodnením majú možnosť dosiahnuť stupeň vzdelania ISCED 2 na základe externého testovania podľa §16 ods.3 písm.b.

2.5 Ciele výchovy a vzdelávania

Ciele výchovy a vzdelávania vychádzajú zo všeobecných cieľov a princípov výchovy a vzdelávania ustanovených v Zákone č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní, z kľúčových kompetencií žiaka primárneho a sekundárneho vzdelávania a z čiastkových a špecifických cieľov výchovy vo voľnom čase.

Ciele primárneho a nižšieho sekundárneho vzdelávania

- umožniť žiakom osvojiť si stratégie učenia a motivovať ich pre celoživotné učenie
- podnecovať žiakov k tvorivému mysleniu, logickému uvažovaniu a k riešeniu problémov
- viesť žiakov k všestrannej, účinnej a otvorenej komunikácii
- rozvíjať u žiakov schopnosť spolupracovať a rešpektovať prácu a úspechy nielen svoje, ale aj iných
- rozvíjať vnímavosť a citlivé vzťahy k ľuďom, prostrediu ak prírode
- učiť žiakov aktívne rozvíjať a chrániť fyzické, duševné a sociálne zdravie, byť za ne zodpovední
- viesť žiakov k tolerancii a ohľaduplnosti k iným ľuďom, ich kultúre a duchovným hodnotám, učiť ich žiť spoločne s ostatnými ľuďmi
- **školský vzdelávací program svojím obsahom zabezpečuje** kvalitatívne zvýšenú úroveň vyučovania povinného anglického jazyka už od 1. ročníka a rozvíjania jazykových zručností od raného veku.

2.6 Profil absolventa

Absolvent I. a II. stupňa našej školy by mal svojim vystupovaním robiť dobré meno škole, byť samostatný, tvorivý, pripravený na aktívny život v spoločnosti ľudí.

Stupeň vzdelania ISCED 1

Absolvent primárneho vzdelávania získa základné vedomosti zo všetkých povinných vyučovacích predmetov. Mal by byť samostatný a zodpovedný, formuluje a vyjadruje svoje myšlienky a názory v logickom slede, kultivovane sa vyjadruje v písomnom aj ústnom prejave. Veku primerane rieši kritické situácie a poskytuje účinnú pomoc v situáciách ohrozujúcich život a zdravie človeka. Činnosť školy sa odvíja od súhrnu vedomostí, zručností, spôsobilostí, ktoré má absolvent školy získať.

Stupeň vzdelania ISCED 2

Absolvent školy by mal byť samostatný a zodpovedný. Mal by vyjadrovať svoje myšlienky a názory výstižne, súvisle a kultivovane v písomnom a ústnom prejave. Pri učení využívať rôzne zdroje informácií a vedieť ich spracovať. Poznať dejiny nášho národa a krajinu, v ktorej žijeme, vo vzájomnom prepojení s vedomosťami celosvetových dejín. Ovládať dva svetové jazyky, esteticky cítiť, byť si vedomý svojich kvalít a získať šancu na uplatnenie sa v zamestnaní. Mal by byť hrdý na školu v ktorej študoval a svojím vystupovaním a vedomosťami by mal šíriť jej dobré meno.

Absolvent školy má osvojené tieto kľúčové spôsobilosti:

- a) sociálne komunikačné spôsobilosti
 - vyjadruje sa súvisle, výstižne a kultivovane písomnou aj ústnou formou primeranou primárnemu stupňu vzdelávania,
 - dokáže určitý čas sústredene načúvať, náležite reagovať, používať vhodné argumenty a vyjadriť svoj názor,
 - uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádza do kontaktu,

- rozumie rôznym typom doterajších textov a bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokáže na ne adekvátne reagovať,
- na základnej úrovni využíva technické prostriedky medziosobnej komunikácie,
- rešpektuje kultúrnu rozmanitosť a preukazuje záujem o primeranú formu medzikultúrnej komunikácie,
- v cudzích jazykoch je schopný na primeranej úrovni porozumieť hovorenému textu, uplatniť sa v osobnej konverzácii, ako aj tvoriť texty, týkajúce sa bežných životných situácií,

b) spôsobilosť v oblasti matematického a prírodovedného myslenia

- žiak používa základné matematické myslenie na riešenie rôznych praktických problémov v každodenných situáciách a schopnosť (na rôznych úrovniach) používať matematické modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (vzorce, modely)
- rozvíja si schopnosť objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede, ktoré vedú k systematizácii poznatkov,

c) spôsobilosť v oblasti informačnej a komunikačnej technológie

- žiak vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri vyučovaní a učení sa,
- ovláda základy potrebných počítačových aplikácií, vie používať kreslenie, písanie na počítači a vie vytvoriť jednoduché prezentácie v PowerPointe
- dokáže komunikovať pomocou elektronických médií,
- uvedomuje si rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom,
- rozumie príležitostiam a možným rizikám, ktoré sú spojené s využívaním internetu a mobilných telefónov,

d) spôsobilosť učiť sa učiť sa

- získava schopnosť sebareflexie pri poznávaní svojich myšlienkových postupov,
- na základe poskytovaných možností uplatňuje základy rôznych techník učenia sa a efektívne si osvojuje poznatky a študijné návyky,
- vyberá a hodnotí získané informácie, spracováva ich a využíva vo svojom učení a v iných činnostiach,
- zlepšuje svoju vytrvalosť a iniciatívu, hodnotí svoj pokrok, akceptuje spätnú väzbu a uvedomuje si svoje rozvojové možnosti,

e) spôsobilosť riešiť problémy

- vníma a sleduje problémové situácie v škole a vo svojom najbližšom okolí, vie rozoznať ozajstný problém, premýšľa o jeho príčinách a navrhne riešenie podľa svojich vedomostí a skúseností z danej oblasti,
- pri riešení problémov hľadá a využíva rôzne informácie, skúša viaceré možnosti riešenia problému, overuje správnosť riešenia a osvedčené postupy aplikuje pri podobných alebo nových problémoch,
- pokúša sa problémy a konflikty vo vzťahoch riešiť primeraným (chápavým a spolupracujúcim) spôsobom,

f) osobné, sociálne a občianske spôsobilosti

- vytvára si pozitívny sebaobraz, ktorý podporuje žiacku sebadôveru a sebarozvoj,
- uvedomuje si vlastné potreby a aktívne využíva svoje možnosti,
- uvedomuje si svoje silné a slabé stránky ako svoje rozvojové možnosti,
- sústreďuje sa na kvalitu a vhodnosť svojho výberu voľných činností, aktívne si chráni svoje

fyzické a duševné zdravie,

- kontroluje vlastné konanie (vrátane násilných a sebazničujúcich modelov konania) a vie odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov,
- uvedomuje si svoje práva a povinnosti a aktívne ich realizuje,
- účinne spolupracuje v skupine, podieľa sa na vytváraní triednych a celoškolských pravidiel, je zodpovedný a dodržiava dohody,
- ochotne prijíma nové nápady, prípadne sám prichádza s novými nápady a postupmi, diskutuje o nich, prispieva k spoločnej práci,
- podieľa sa na vytváraní podporujúcej a motivujúcej sociálno-emočnej klímy v triede a dobrých medziľudských vzťahov,

g) spôsobilosť vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- dokáže sa vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov,
- dokáže pomenovať druhy umenia a ich hlavné nástroje a vyjadrovacie prostriedky (na úrovni primárneho vzdelávania),
- uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote,
- cení si a rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície,
- rešpektuje vkus iných ľudí a primerane veku dokáže vyjadriť svoj názor a postoj,
- pozná základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka,
- pozná pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu)
- správa sa kultúrne, kultivovane, primerane okolnostiam, situáciám, sociálnym pozíciám a rolovým funkciami,
- je tolerantný a empatický k prejavom iných kultúr

2.7 Pedagogické stratégie

Aktívnym využívaním učebných pomôcok, didaktickej techniky, odbornej učebnej výpočtovej techniky umožniť žiakovi získať a rozvíjať požadované vedomosti a kompetencie.

Dôsledne dbať na osvojenie si zdravého životného štýlu, viesť žiakov k ochrane vlastného fyzického i psychického zdravia, zvýšenú pozornosť venovať prevencii drogových závislostí.

Rôznymi dopravnými súťažami a inými zábavnými formami pripraviť deti na samostatný pohyb v cestnej premávke (ako chodcov, korčuliarov, cyklistov a cestujúcich).

Projektovým vyučovaním, využívaním IKT, nenásilnou zábavnou formou s využitím prvkov dramatickej výchovy a didaktických hier vzbudzovať u žiakov I. stupňa záujem o cudzí jazyk a kultúru, tradície a zvyky iných národov. Podporovať žiakovo emocionálne, kreatívne, sociálne a kognitívne schopnosti aj prostredníctvom vzdelávania v cudzom jazyku.

V rámci vzdelávania v škole a aj v mimoškolskej záujmovej činnosti rozvíjať talent žiakov v jednotlivých oblastiach do maximálnej možnej miery zapájaním sa do rôznych súťaží.

V oblasti rozumovej výchovy rozvíjať u žiakov tvorivé myslenie, samostatnosť, aktivitu, schopnosť komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi, riešiť problémy, spolupracovať v skupine.

Vo vyučovaní využívať rozmanité metódy a formy práce, ktoré sú podrobne rozpracované v učebných osnovách jednotlivých predmetov. Osobnostný a sociálny rozvoj budeme realizovať stimuláciou skupín žiakov so slabšími

vyučovacími výsledkami podporou individuálnych schopností. Pri prevencii drogových závislostí sa chceme zamerať aj na iné aktivity ako besedy.

Veľký dôraz kladieme na výchovu žiakov v oblasti environmentálnej výchovy, environmentálne témy a aktivity sú zapracované do všetkých predmetov, hlavne prírodovedných. Podporujeme záujem žiakov o túto oblasť. Je snahou dôsledne vychádzať z potrieb žiakov a motivovať ich do učenia pestrobými formami výučby. Všímame si talent u žiakov v jednotlivých oblastiach a snažíme sa rozvíjať ho do maximálnej možnej miery. Dôležitá je pre nás potreba orientácie na pozitívne hodnotenie žiakov, najmä slabo prospievajúcich pre zvýšenie vnútornej motivácie.

2.8 Zabezpečenie výučby pre žiakov so špeciálnymi potrebami

Sme škola otvorená pre všetkých žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia i so zdravotným znevýhodnením. Postupné zvyšovanie počtu žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami škola rieši prispôbovaním podmienok na ich úspešné začlenenie. Pedagogickí pracovníci sa vzdelávajú v tejto oblasti, zabezpečujeme čo najlepšie materiálo-technické podmienky. V škole pracuje jeden školský špeciálny pedagóg a pedagogický asistent v rámci projektu Inklúzia od januára 2018 do decembra 2020 a kontinuálne v rámci národného projektu Profesie pomáhajúce edukácii II od januára 2021 do augusta 2023, od septembra 2023 do augusta 2024 NP Podpora pomáhajúcich profesií III. Úväzky ďalších 2 pedagogických asistentov sú financované štátom podľa počtu začlenených žiakov.

Výchovný poradca, školský špeciálny pedagóg a riaditeľka školy veľmi úzko spolupracujú s CPP v Žarnovici a s ŠCPP v Leviciach, Kremnici a Zlatých Moravciach pri riešení problémov, vypracúvaní individuálnych výchovno-vzdelávacích plánov. Pre žiakov učitelia pripravujú individuálny učebný materiál, vytvárajú pre nich individuálne upravené testové úlohy, obrázkový a pomocný materiál. Začlenení žiaci pracujú individuálne so špeciálnym pedagógom alebo počas vyučovania za pomoci pedagogického asistenta. V prípade žiakov so ŠVVP s ľahkým mentálnym znevýhodnením je možné využívať aj učebnice pre špeciálne základné školy. K dispozícii máme vybavené školské dielne na vyučovanie pracovného vyučovania, ktoré využívajú aj začlenení žiaci.

Využívajú sa taktiež alternatívne metodické materiály v závislosti individuálnych potrieb žiakov.

Pri výučbe žiakov so ŠVVP sa používajú modifikované metódy a formy práce.

Žiaci, ktorí sú začlenení, sú vzdelávaní podľa školského vzdelávacieho programu príslušného ročníka. Školský špeciálny pedagóg bude upravovať špecifické ciele, najmä úpravu výkonových štandardov v spolupráci s vyučujúcimi jednotlivých predmetov. Miera redukcie obsahu vzdelávania je uvedená v IVP konkrétneho žiaka.

Pri výbere metód, foriem a princípov prirodzene rešpektujeme tieto faktory: toleranciu pracovného tempa, využívanie vyššieho množstva názorných pomôcok, multisenzorické vyučovanie, primerané zvyrazňovanie informácií, využívanie IKT, rešpektovanie motorickej úrovne žiakov.

Podporné opatrenia sa poskytujú nielen žiakom so ŠVVP ale aj žiakom, ktorých zdravotný stav, sociálne podmienky, jazykové schopnosti, nadanie, správanie, kognitívne schopnosti, motivácia, emocionalita, tvorivosť alebo zručnosť vyžadujú poskytnutie týchto opatrení.

Legislatívne východiská pri vzdelávaní žiakov so ŠVVP

Základné legislatívne východisko pri vzdelávaní žiakov so ŠVVP a žiakov s podpornými opatreniami, ktorým sa škola vo výchovno-vzdelávacom procese riadi, je zákon č.245/2008 Z. z. Zákon o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý definuje inkluzívne vzdelávanie, špeciálnu výchovno-vzdelávaciu potrebu, princípy debarierizácie a desegregácie, ako aj stupne podpory a podporné opatrenia v súlade s Katalógom podporných opatrení.

Na základe Školského zákona č.245/2008 Z.z.§ 2:

špeciálnou výchovno-vzdelávacou potrebou je požiadavka určená diagnostikou v zariadeniach poradenstva a prevencie na poskytnutie podporného opatrenia vo výchove a vzdelávaní (ďalej len „podporné opatrenie“) dieťaťu alebo žiakovi podľa písmen j) až p) Školského zákona a dieťaťu alebo žiakovi, ktorého zdravotný stav, sociálne podmienky, jazykové schopnosti, nadanie, správanie, kognitívne schopnosti, motivácia, emocionalita, tvorivosť alebo zručnosti vyžadujú poskytnutie podporného opatrenia,

inkluzívnym vzdelávaním je spoločná výchova a vzdelávanie žiakov uskutočňované na základe rovnosti príležitostí a rešpektovania ich výchovno-vzdelávacích potrieb a individuálnych osobitostí a podporujúce ich aktívne zapojenie do výchovno-vzdelávacích činností školy alebo školského zariadenia,

segregáciou vo výchove a vzdelávaní sa rozumie konanie alebo opomenutie konania, ktoré je v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania podľa osobitného predpisu a v dôsledku ktorého dochádza alebo by mohlo dôjsť k priestorovému, organizačnému, fyzickému alebo sociálnemu vylučovaniu alebo oddeľovaniu skupiny detí, žiakov, poslucháčov alebo účastníkov výchovy a vzdelávania bez dôvodu, ktorý vyplýva z tohto zákona.

Školský špeciálny pedagóg podľa §21, ods. 3 zákona č. 138/2019 Z. z. Zákon o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov:

- vykonáva diagnostickú činnosť okrem diagnostickej činnosti na účel zaradenia dieťaťa alebo žiaka do triedy pre deti a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami alebo do školy pre deti a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a na účel vypracovania správy z odborného vyšetrenia,
- poskytuje odbornú pomoc a špeciálno-pedagogické poradenstvo deťom a žiakom v rámci špeciálnopedagogickej intervencie,
- poskytuje špeciálno-pedagogické poradenstvo a konzultácie zákonným zástupcom, metodickú podporu pedagogickým zamestnancom a odborným zamestnancom príslušnej školy alebo príslušného školského zariadenia,
- poskytuje deťom, žiakom, pedagogickým zamestnancom a odborným zamestnancom príslušnej školy alebo príslušného školského zariadenia pomoc a poradenstvo pri prekonávaní bariér vo výchove a vzdelávaní detí a žiakov,
- poskytuje súčinnosť zariadeniu poradenstva a prevencie,
- podieľa sa na tvorbe individuálneho učebného plánu,

- vykonáva priamu výchovno-vzdelávaciu činnosť v špecifických vyučovacích predmetoch,
- koordinuje a metodicky usmerňuje činnosť pedagogických asistentov,
- podporuje spoluprácu pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov so zákonnými zástupcami a ďalšími odborníkmi, fyzickými osobami a právnickými osobami.

Úlohou pedagogických asistentov je podľa §21 ods.1 zákona č. 138/2019 Z. z.:

- podľa požiadaviek učiteľa, vychovávateľa alebo majstra odbornej výchovy a v spolupráci s odbornými zamestnancami vytvára rovnosť príležitostí vo výchove a vzdelávaní, pomáha dieťaťu, žiakovi alebo skupine detí alebo žiakov pri prekonávaní architektonických, informačných, jazykových, zdravotných, sociálnych alebo kultúrnych bariér.

Dôležitým článkom je aj **výchovný poradca, ktorý zabezpečuje aj kariérové poradenstvo školy**, ktorý úzko spolupracuje s CPP v Žarnovici. Kariérový poradca poradenského zariadenia definuje ciele a stratégie plánovania výchovného a kariérového poradenstva pre daný kraj a okres a posielajú ponuky rozvoja KP a VP školám. Výchovný poradca a kariérový poradca sa pravidelne zúčastňujú na stretnutiach organizovaných poradenským zariadením zameraných na výchovné a kariérové poradenstvo a spoločne usmerňujú žiakov v ich profesijnej orientácii a pri výbere adekvátnej strednej školy.

Školská stratégia znižovania školského neúspechu a podporné opatrenia pre žiakov v závislosti od výchovno-vzdelávacích potrieb žiakov

V súlade s Príkazom ministra č. 40/2021, ktorým sa dopĺňa metodický pokyn č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy, má naša škola vypracovanú školskú stratégiu zameranú na prevenciu školskej neúspešnosti a minimalizovanie až elimináciu opakovania ročníka žiakov našej školy. Prostredníctvom Indexu ohrozenia triedni učitelia v priebehu roka identifikujú žiakov, ktorí z rôznych príčin vykazujú slabší prospech. Školský špeciálny pedagóg v súčinnosti s triednymi učiteľmi analyzuje príčiny slabšieho prospechu žiakov (rozhovory so žiakmi a ich zákonnými zástupcami) a navrhujú podporné opatrenia 1.- 3. stupňa podpory, ktoré by im mohli pomôcť prekonať ťažkosti vo výchovno-vzdelávacom procese.

Systém podpory pre žiakov ZŠ s MŠ Tekovská Breznica

1.stupeň podpory – všetci žiaci - podporná úroveň 1. stupňa podľa Systému poradenstva a prevencie

2.stupeň podpory – rizikovní žiaci

- podporná úroveň 2. stupňa

3.stupeň podpory – žiaci so ŠVVP

- podporná úroveň 3.,4.,5. stupňa CPP/ŠCPP

1. Stupeň podpory pre všetkých žiakov navštevujúcich ZŠ s MŠ Tekovská Breznica

ODPORÚČANIA PRE PEDAGÓGOV PRI PRÁCI SO VŠETKÝMI ŽIAKMI ZŠ s MŠ Tekovská Breznica

Všeobecné

- Na začiatku hodiny stanoviť program a na konci ho zrekapitulovať, pravidelne robiť prehľad prebratého učiva alebo činnosti, opakovať a upevňovať vedomosti a zručnosti;
- Jasne vykomunikovať požiadavky na správanie a prácu žiaka;
- Pre ľahšie pochopenie vysvetľovaného učiva sa odporúča používať názorné ukážky konkrétnych predmetov;
- Rozvíjať základné myšlienkové operácie prostredníctvom rozvoja schopnosti počúvať, rozumieť hovorenému a formulovať vlastné výpovede;
- Rešpektovať individuálne psychomotorické tempo žiaka, predĺžiť časovú dotáciu, poskytnúť mu dostatočný čas na vypracovanie úloh;
- Pred žiaka predkladať iba reálne ciele. Výkony žiaka hodnotiť vzhľadom k jeho možnostiam, porovnávať jeho predchádzajúce výkony - súťaženie so sebou samým;
- Pri hodnotení využívať zásadu „často, ale v menšom rozsahu“, žiaka hodnotiť priebežne, vopred informovať o obsahu a rozsahu kontrolných, tematických a štvrtročných prác a diktátov;
- V jeden deň písať písomnú prácu maximálne z dvoch predmetov;
- Ak bol žiak hodnotený známku nedostatočnú, môže byť preskúšaný znova v prípade, ak bol jeho slabý výsledok zapríčinený jeho aktuálnym zdravotným alebo psychickým stavom, o ktorom bol učiteľ vopred informovaný;
- Pomôcť žiakovi prekonať prípadný neúspech, aby sa u neho neprehlboval pocit menejcennosti v porovnaní so spolužiakmi, poverovať ho úlohami, v ktorých by mohol byť úspešný. Nikdy nezosmiešňovať žiaka za jeho slabší alebo neúspešný výkon;
- Pozitívne motivovať, podporovať vo vykonávanej činnosti, využívať pochvalu, ocenenie a povzbudenie, poskytovať pomoc na individuálnej úrovni;
- Dať žiakovi príležitosť ukázať svoje silné stránky a priebežne ho oceňovať za drobné úspechy. Je veľmi dôležité, aby pedagóg žiaka nestrápnal, neponižoval a nezosmiešňoval. Pre žiaka je primárne dôležité zachovať si sebaúctu;
- Pomôcť žiakovi zaradiť sa do skupinových aktivít;
- Budovať v triede rešpektujúcu a bezpečnú atmosféru;
- Preukázateľne (zápisom) spolupracovať so zákonnými zástupcami a oboznámiť ich s konkrétnymi problémami žiaka;

Slovenský jazyk a literatúra

- Po napísaní diktátu dať možnosť žiakovi opraviť svoje chyby. Auto korektúra je jedna z veľmi dôležitých úloh práce a výborný prostriedok k náprave ťažkostí. Ak je žiak schopný nájsť si chyby, je to veľký pokrok.
- Text, ktorý žiak číta, kontrolovať;
- Používať gramatické súhrny pri osvojovaní si učiva.

Matematika

- Opakovane žiaka motivovať a povzbudzovať k výkonu, čím získa sebaistotu;
- Zadávať prevažne predtlačené kontrolné práce;

- Žiakovi umožniť dostatočný priestor na kontrolu práce;
- Rozlišovať chyby vzniknuté z nezvládnutého učiva a chyby vznikajúce chybným odpisom, zámenou poradí číslíc, písmen, chybným zápisom číslíc pod seba;
- Pracovné postupy rozplánovať na jednotlivé menšie kroky;
- Pred skúšaním dať žiakovi podobné úlohy a príklady na domácu prípravu;
- Tolerovať používanie názoru na prstoch;
- Od siedmeho ročníka umožniť používanie kalkulačky, pri úlohách, kde nie je cieľom precvičovanie numerických príkladov;
- Používať tabuľku násobkov podľa potreby, min. do 5. ročníka;
- Mať možnosť používať štvorčekový papier pre podpisovanie príkladov;
- Používať gradované kontrolné práce;
- Domáce úlohy dávať len z prebratého učiva.

Cudzí jazyk

- Výuku smerovať na verbálne osvojovanie si cudzieho jazyka, osvojenie si praktických vetných celkov – dorozumievanie sa v cudzine, využívať Quizlet, slovník zaužívaných výrazov a idiémov, pádových väzieb sloves s predložkami, väzieb podstatných mien so slovesami...;
- Nie je vhodné vysvetľovať viac gramatických javov, pravidiel naraz – napr. jedno modálne sloveso, precvičiť a dotrénovať vo väzbách a postupne ďalšie;
- Nové slová si osvojovať vo väzbách, spájať obrázky so slovami, vyhľadávať slovné spojenia k situačným obrázkom, nové prvky napr. gramatického učiva hneď spájať s komunikáciou;
- Zamerať sa na osvojovanie odporúčanej slovnej zásoby a slovných spojení, viet a fráz (možné je používať IKT, zvukové ukážky, prípadne žiak opakuje po učiteľovi);
- Používať čo najviac názornosti;
- Žiadať od žiaka osvojenie a používanie gramatických pravidiel;
- Zamerať sa na schopnosť žiaka porozumieť jazyku a dohovoriť sa v bežných situáciách, učiť žiaka bežným nadpisom, krátkym pokynom (napr. stanica, obchod,...);
- Pri výučbe je vhodné využívať jednoduché básničky, pesničky, porekadlá, hádanky, vtipy...;
- Zamerať sa na správnu výslovnosť;
- Používať dopĺňovanie vhodných slov do viet (ústnou formou);
- Trénovať reakcie na pokyny v cudzom jazyku bez prekladu do slovenského jazyka;
- Využívať audio nahrávky k tréningu správnej výslovnosti;
- Vždy sa presvedčiť, či žiak porozumel zadaniu;
- Používať gramatické prehľady, nepravidelné slovesá počas vyučovania (2. stupeň ZŠ);
- Odložiť skúšanie z dôvodu dlhodobej absencie;
- Diferencovať úlohy podľa potreby.

Ostatné predmety

- Alternatívne formy zisťovania vedomostí sú vhodné tiež v rámci ostatných predmetov;
- Tolerovať pracovné, psychomotorické tempo, tempo písania, čítania, počítania;
- V náukových predmetoch zvýrazniť podstatné, naučiť pracovať s pojmovými mapami so zápisom pojmov, vzťahov a súvislostí, ktoré môže žiak v zjednodušenej forme;
- Multisenzoriálny prístup vo výuke – používať pri výklade, pri osvojení si nového učiva čo najviac zmyslov (počúvaj-pozerať-hovor-napíš-ukáž);

- Skontrolovať porozumenie zadania, dovoliť žiakovi otázky aj v priebehu práce, písomky, priebežne usmerniť v prípade potreby v samostatnej práci;
- Kontrolovať postup práce, nielen výsledok;
- Ústretový, nápomocný prístup pri odpovediach, klást' pomocné otázky, nestresovať, nedávať priestor pre výsmech spolužiakov, výnimočne poskytnúť možnosť odpovede mimo triedy;
- Častú motiváciu, povzbudenie a poskytnutie spätnej väzby;
- Rozdelenie pokynov na menšie časti;
- Okrem slovenského jazyka tolerovať zníženú kvalitu písomného prejavu (do hodnotenia nezahrňovať chyby vznikajúce chybným odpisom, nedostatočnou úpravou, tolerovať zápis tlačenými písmenami);
- Ponechať žiakovi viac času, tolerovať pomalšie pracovné tempo;
- Preferovať ústny prejav, nenaliehať na pohotovú odpoveď, nápomocný prístup;
- Ponechať dostatok času na spracovanie a kontrolu písomných prác;
- V prípade potreby pomôcť žiakovi s porozumením textu a zadania;
- Častejšie využívať názorné pomôcky;
- Záujem žiaka o dané učivo vyvolávať tiež používaním rôznych vizuálnych pomôcok, farieb (fixky, kriedy,...), do výučby začleňovať názorné a praktické ukážky.

2. Stupeň podpory pre žiakov v riziku

Sú to žiaci:

- z cudzojazyčného prostredia, ktorých prvým jazykom nie je slovenčina;
- pokračujúci v povinnom predprimárnom vzdelávaní;
- predčasne zaškolení (nezrelí);
- so začínajúcimi problémami v učení (predpoklad VPU);
- v diagnostickom procese s problémami v učení, v správaní ...;
- v „hraničnom“ intelektovom pásme;
- s aktuálnymi osobnými problémami (rozvod, úmrtie v rodine, šikanovanie);
- so psychickými problémami krátkodobého a dlhodobého charakteru (sebapoškodzovanie, užívanie návykových látok ...);
- so zdravotnými problémami (často chorí, zdravotne oslabení ...).

POSTUP PRÁCE SO ŽIAKMI V RIZIKU.

1. Identifikovanie problémov žiaka v oblasti učenia, správania žiaka rodičom, učiteľom, ŠPT.
2. Podporné opatrenia:
 - návrhy na úpravu v školskom prostredí - intervencia triedneho učiteľa, učiteľa predmetu, školského psychológa, šk. špeciálneho pedagóga, podpora pedagogického asistenta (ak je možnosť)
 - návrhy na úpravu v domácom prostredí (navýšenie času na prípravu, pomoc a kontrola od rodiča pri vypracúvaní domácich úloh, zavedenie režimu a systému práce doma...) podľa odporúčaní ŠPT
 - tieto návrhy musia byť zaznamenané v tlačive (viď príloha č.1 Záznam z konzultačného stretnutia – odporúčania pre prácu so žiakom v riziku)
 - učiteľ informuje o návrhoch rodiča a člena ŠPT a kópiu tlačiva odovzdá členovi ŠPT (tlačivo bude súčasťou prípadnej žiadosti o diagnostické vyšetrenie žiaka)
3. V prípade potreby delegovanie žiaka na diagnostické vyšetrenie.

ŠPECIÁLNO-PEDAOGICKÉ ODPORÚČANIA PRE PEDAGÓGOV PRI PRÁCI SO ŽIAKMI

V RIZIKU

Je v kompetencii učiteľa, ktoré z nasledujúcich odporúčaní použije, najlepšie po dohode s členom ŠPT.

Tieto odporúčania musia byť zaznamenané v tlačive Záznam z konzultačného stretnutia - Odporúčania pre prácu so žiakom v riziku.

Zároveň je nutné dodržiavať Odporúčania pri práci so všetkými žiakmi (všeobecné aj pre jednotlivé predmety).

Slovenský jazyk – 1. stupeň (ISCED 1)

- Uprednostňovať preverovanie vedomostí podľa preferencií žiaka, ústna alebo písomná forma odpovede;
- Vhodná je tiež forma doplňovačiek, testov s voľbou správnych odpovedí;
- Pri písomnom prejave je možné, aby si žiak diktoval, čo píše a naučil sa po sebe kontrolovať si text;
- Pri písaní je lepšie písať znamienka ihneď, aj keď sa poruší zásada plynulého písania.
- Pri prepise a odpise kombinovať prepis s doplňovačkami, umožniť tiché „diktovanie si“, množstvo prepisovaného textu redukovať, rešpektovať pomalšie tempo, častejšie žiaka kontrolovať;
- Stimulovať jemnú motoriku a motoriku rúk uvoľňovacími cvičeniami, dbať o správne držanie písacej potreby a sedenie.;
- Pri písaní poznámok dovoliť žiakovi písať si len hlavné body, rešpektovať osobné pracovné tempo žiaka;
- Nedávať prepisovať zošity kvôli úprave;
- Na hodinách slohu hodnotiť obsahovú stránku, nie gramatickú;
- Pri písaní diktátu voliť pomalšie tempo diktovania;
- Možnosť doplňovacích cvičení namiesto diktátov na overenie znalosti pravopisných pravidiel;
- Diktáty nehodnotiť známkou horšou ako 3, vyčíslieť percentuálne počet chýb alebo sledovaných javov;
- Písať diktát formou doplňovačky, hodnotiť všetky chyby;
- V individuálnych prípadoch dovoliť žiakovi napísať diktát ako domácu úlohu pred diktovaním na vyučovacej hodine, aj inou formou zoznámiť sa najprv s diktovaným textom;
- Prispôbiť počet úloh pri preverovaní vedomostí alebo predĺžiť čas;
- Pri písaní rozdeliť dlhší celok na dve časti alebo viac častí;
- Rešpektovať tempo písania
- Umožniť žiakovi používať pomôcku, na ktorej má vzor písanej podoby jednotlivých písmen;
- Viesť žiaka k správnej technike čítania, v prípade potreby tolerovať aj slabikovanie. V individuálnom kontakte viesť žiaka k plynulému slabikovanému hlasnému čítaniu, napr. párovým čítaním, zadávať kratšie úseky. Neznámy text neklasifikovať;
- Zamerať sa na nácvik čítania s porozumením, pochopenie prečítaného textu overovať kladením otázok. Podľa potreby umožniť používať záložku, resp. čítacie okienko, odbúravať dvojité čítanie;
- Nestresovať, nezameriavať sa len na rýchlosť čítania, ale aj na kvalitu - t. z. kvalitu reprodukcie;
- Zadávať kratšie texty k čítaniu;

- Trénovať orientáciu v texte – napr. vyhľadávanie konkrétnych slov, viet v neznámom alebo málo známom texte;
- V individuálnych prípadoch nevyvolávať na hlasné a dlhé čítanie pred triedou;
- Viest' k používaniu správnej techniky čítania;
- K domácej príprave dať čítať primerane dlhý text;
- Pred samotným čítaním vybrať z textu ťažké slová a precvičiť ich čítanie;
- Pred čítaním súvislého textu zaradiť rozcvičku čítanie písmen, slabík, slov;
- Pri mimo čítankovom čítaní zadávať len primerané časti diel, nezadávať príliš krátky časový limit na prečítanie.

Slovenský jazyk – 2. stupeň (ISCED 2)

- Uprednostňovať preverovanie vedomostí podľa preferencií žiaka. Ústna alebo písomná forma odpovede;
- Vhodná je tiež forma doplňovačiek, testov s voľbou správnych odpovedí;
- Pri písaní poznámok dovoliť žiakovi písať si len hlavné body, rešpektovať osobné pracovné tempo žiaka;
- Na hodinách slohu hodnotiť obsahovú stránku, nie gramatickú;
- Pri písaní diktátu voliť pomalšie tempo diktovania;
- Možnosť doplňovacích cvičení namiesto diktátov na overenie znalosti pravopisných pravidiel;
- Diktáty nehodnotiť známku horšou ako 3, vyčíslíť percentuálne počet chýb alebo sledovaných javov;
- Písať diktát formou doplňovačky, hodnotiť podľa klasickej stupnice;
- Prispôbiť počet úloh pri preverovaní vedomostí, alebo predĺžiť čas;
- Rešpektovať tempo písania. Rešpektovať, ak žiak nechce byť vyvolaný na hlasné a dlhé čítanie pred triedou.

Matematika

- Vytvárať žiakovi (s pomocou pedagogického asistenta) na kartičkách vzory na riešenie jednotlivých algoritmov, na ktorých bude mať rozkrokované jednotlivé matematické postupy a naučiť žiaka pracovať s nimi;
- Tolerovať pomalšie tempo;
- V numerických úlohách používať jeden spôsob vypočítania, ktorý žiakovi vyhovuje, dovoliť používanie kalkulačky, tabuľku násobkov, premeny jednotiek... (ideálne, ak si žiak vyrobí svoj vlastný „vzorkovník“ z matematiky, ale i z jazykov);

Cudzí jazyk - 1. stupeň (ISCED 1) a 2. stupeň (ISCED 2)

- Nie je vhodné vysvetľovať viac gramatických javov, pravidiel naraz – napr. jedno modálne sloveso, precvičiť a dotrénovať vo väzbách a postupne ďalšie;
- Preferovať verbálne osvojenie učenia sa učiva, písomnú formu ponechať ako vedľajšiu;
- Skúšanie naučených slovíčok písomnou formou zväziť, chyby v zápise tolerovať, ak sú foneticky správne zapísané;
- Nežiaдаť od žiaka doslovné preklady;
- Žiaдаť od žiaka osvojenie a používanie gramatických pravidiel;
- Nedávať čítať dlhé a náročné texty;

- Odpovedať na základe otázok – pri reprodukcii súvislého textu využívať podporné otázky, resp. vypracovať pre žiaka štruktúrovanú osnovu.

Ostatné predmety - 1. stupeň (ISCED 1) a 2. stupeň (ISCED 2)

- Kľúčové písomné práce písať s predĺženým časom (cca o 20 %) alebo redukciou úloh.;
- V náukových predmetoch zvýrazniť podstatné, naučiť pracovať s pojmovými mapami so zápisom pojmov, vzťahov a súvislostí, ktoré môže žiak v zjednodušenej forme používať aj pri vlastnej odpovedi (heslovitý záznam, možnosť dokresľovania...);
- Zadanie rozdeliť na kratšie úseky, kontrolovať postup práce, nielen výsledok;
- Zadávať krátke cvičenia, každodenné, postupne zvyšovať nároky po zvládnutí predchádzajúcich cvičení;
- Systematický individuálny prístup, aby žiak postupne prebral učivo;
- Rozdelenie pokynov na menšie časti a podľa potreby každú z nich žiakovi zvlášť opakovať;
- Pri písomnom overovaní vedomostí voliť skôr práce menšieho rozsahu, testové formy, stručné odpovede. Časovo limitované práce sú menej vhodné, hodnotiť po verbálnom doskúšaní žiaka;
- Priebežne overovať správne pochopenie zadania;
- Pri odpovediach, kde je potrebné vedieť poučky naspamäť, voliť možnosť dopĺňovania textu poučky alebo formou testov s výberom možných odpovedí;
- S dovoľením učiteľa umožniť fotenie mobilom a kopírovanie poznámok spolužiaka, zvukový záznam výkladu a pod.

3. stupeň podpory pre žiakov so ŠVVP

POSTUP PRÁCE SO ŽIAKMI PO DIAGNOSTICKOM VYŠETRENÍ.

1. Po absolvovaní diagnostického vyšetrenia a prijatí správy z vyšetrenia nasleduje konzultácia s rodičom, konzílium s pedagogickými zamestnancami o záveroch z vyšetrenia a nastavenia ďalšej práce so žiakom.
2. Integrácia žiaka so súhlasom rodiča.
3. Práca ŠPT so žiakom.
4. Hodnotenie žiaka na konci každého hodnotiaceho obdobia (na polroku a konci školského roka).
5. Delegovanie žiaka na rediagnostické vyšetrenie podľa potreby.

PSYCHOLOGICKÉ ODPORÚČANIA PRE PEDAGÓGOV PRI PRÁCI SO ŽIAKMI SO ŠVVP

Učiteľ postupuje podľa záverov a odporúčaní z diagnostického vyšetrenia v CPP a na základe konzultácie s členom ŠPT.

Konkrétne odporúčania z konzultačného stretnutia musia byť zaznamenané v tlačive a založené do osobného spisu žiaka so ŠVVP (Záznam z konzultačného stretnutia - Odporúčania pre prácu so žiakom so ŠVVP).

Všeobecné odporúčania:

- Ak bol žiak hodnotený známkom nedostatočnou, môže byť preskúšaný znova v prípade, ak bol jeho slabý výsledok zapríčinený jeho aktuálnym zdravotným alebo psychickým stavom, o ktorom bol učiteľ vopred informovaný.
- Uprednostniť formu skúšania, pri ktorej žiak dosahuje optimálny výkon, overiť si tak pre žiaka vhodnejším spôsobom úroveň jeho nadobudnutých vedomostí. Zároveň prihladiť

na oslabenia v konkrétnych oblastiach. Je potrebné dopriať žiakovi vždy dostatok času na premyslenie odpovede.

- Používať krátke, jasné inštrukcie, overiť si, či im žiak porozumel. Častejšie opakovať inštrukcie. viesť žiaka k tomu, aby sa prihlásil, keď niečomu nerozumie.
- Na začiatku hodiny stanoviť program a na konci ho zrekapitulovať, pravidelne robiť prehľad prebratého učiva alebo činnosti, opakovať a upevňovať vedomosti a zručnosti.
- Pre ľahšie pochopenie vysvetľovaného učiva sa odporúča používať názorné ukážky konkrétnych predmetov.
- Zadávané úlohy je potrebné rozložiť na menšie časti, ktoré žiak postupne zvládne.
- Jasne odkomunikovať požiadavky na správanie a prácu žiaka.
- Rozvíjať základné myšlienkové operácie prostredníctvom rozvoja schopnosti počúvať, rozumieť hovorenému a formulovať vlastné výpovede.
- Preukázateľne (zápisom) spolupracovať so zákonnými zástupcami a oboznámiť ich s konkrétnymi problémami žiaka.
- Rešpektovať individuálne psychomotorické tempo žiaka, predĺžiť časovú dotáciu, poskytnúť mu dostatočný čas na vypracovanie úloh, prípadne úlohy rozdeliť na časti. Nehodnotiť to, čo žiak nestihne vypracovať. Umožniť žiakovi zmenu pracovnej polohy, krátky odpočinok, relaxáciu.
- Pred žiaka predkladať iba reálne ciele. Výkony žiaka hodnotiť vzhľadom k jeho možnostiam, porovnávať jeho predchádzajúce výkony - súťaženie so sebou samým.
- Pri hodnotení využívať zásadu „často, ale v menšom rozsahu“, žiaka hodnotiť priebežne, vopred ho informovať, kedy bude skúšaný.
- Neodporúča sa písať písomky ako bleskovky alebo päťminútovky.
- Pomôcť žiakovi prekonať prípadný neúspech, aby sa u neho neprehlboval pocit menejcennosti v porovnaní so spolužiakmi, poverovať ho úlohami, v ktorých by mohol byť úspešný. Nikdy nezosmiešňovať žiaka za jeho slabší alebo neúspešný výkon.
- Pozitívne motivovať, podporovať vo vykonávanej činnosti, využívať pochvalu, ocenenie a povzbudenie, poskytovať pomoc na individuálnej úrovni.
- Dať žiakovi príležitosť ukázať svoje silné stránky a priebežne ho oceňovať za drobné úspechy. Je veľmi dôležité, aby pedagóg žiaka nestrápanoval, neponižoval a nezosmiešňoval. Pre žiaka je primárne dôležité zachovať si sebaúctu.
- Budovať v triede rešpektujúcu a bezpečnú atmosféru.
- Pomôcť žiakovi zaradiť sa do skupinových aktivít.

Poruchy učenia

- Pri potrebe navýšenia časovej dotácie v oblastiach, v ktorých nepracuje žiak prirodzene rýchlym tempom, dopriať viac času na spracovanie úloh, aby došlo k prejavu nadobudnutých vedomostí.
- Pri potrebe kompenzačných pomôcok diskutovať aj so žiakom, do akého rozsahu sú pre neho potrebné v jednotlivých predmetoch.
- Pri potrebe do vysvetlenia zadania, viackrát zadanie zopakovať alebo ho pretransformovať do inej podoby, aby došlo k jeho porozumeniu. Používať krátke a jasné inštrukcie. Otázky a úlohy zadávať tak, aby žiak mohol odpovedať jednoznačne.
- Podporovať žiaka v jeho výkonoch, rozvíjať nadobudnuté vedomosti a utvrdzovať tie, ktoré už vie. Pokúsiť sa mu opätovne vysvetliť tie, v ktorých si nie je istý, aby nedochádzalo len k mechanickému naučeniu, ale aj tendencii naučené použiť.

- Hodnotiť vždy iba to, čo žiak stačí vypracovať, nie to, čo nevypracoval.
- Oceniť snahu, aj keď výsledok práce nezodpovedá našim predstavám, oceniť akékoľvek drobné pokroky v čítaní a v pravopise.
- Za neúspech žiaka nekarhať. Hodnotenie a klasifikácia majú pôsobiť povzbudivo.
- Žiaka vopred informovať, čo od neho budeme vyžadovať, z čoho bude hodnotený, nech nie jeho výkon negatívne ovplyvnený.
- V prípade, že sa žiak nevyhne písomnému skúšaniam, môže mať podľa potreby na vypracovanie písomných úloh viac času ako je obvyklé, mal by mať povolené používať didaktické pomôcky, technické pomôcky, kompenzačné pomôcky, upravené materiály, špeciálne pracovné listy a učebnice a iné (diktafón, notebook, gramatické tabuľky, pravidlá slovenského pravopisu, diktát pripravený ako doplnovačka, odkopírované poznámky od spolužiakov, dyslektické (čítacie) okienko, dyslektická tabuľka, a i.).
- V prípade písomných prác (aritmetických výpočtov) poskytnúť čistý papier na pomocné výpočty. Pri písaní matematických príkladov na tabuľu vyznačovať operačné znamienka farebne.
- Dlhšie učivo je vhodné rozdeliť na niekoľko ucelených kratších častí, pedagóg by mal viesť vyučovaciu hodinu interaktívne, zapájať žiaka do výkladu, dávať mu otázky.
- Verbálne vysvetľovanie je vhodné doplniť ilustráciami, zvýrazniť kľúčové slová farebne, používať obrázky a iné názorné pomôcky. Zložitejšie postupy, kľúčové slová je vhodné napísať v bodoch na tabuľu. Nové pojmy vždy vysvetľovať a objasňovať v rôznych súvislostiach, nadväzovať na skúsenosti žiaka.
- Používať efektívne stratégie učenia, pre porozumenie a osvojenie preberaného učiva.
- Nové učivo usporiadať po krokoch, postupnosť od jednoduchého k zložitejšiemu.
- Poskytovať žiakovi dostatok možností na precvičovanie a osvojenie učiva.
- Vždy, keď je to potrebné, konzultovať rozsah učiva so špeciálnym pedagógom/príp. školským logopédom.
- Prihliadať na znížený grafický prejav vo všetkých predmetoch.
- Nedávať žiakovi písať rozsiahle zápisy, inak sa úroveň grafického prejavu zníži natoľko, že budú poznámky nepoužiteľné – dať žiakovi písať len časť textu, ostatné mu umožniť odkopírovať od spolužiakov alebo mu poskytnúť vopred predtlačný text.

ADHD a problémové správanie

- Pokiaľ možno vylúčiť všetky vedľajšie rušivé podnety. Vhodné je žiaka posadiť do blízkosti učiteľa, na dohľad. Popríklad s pokojnejším spolužiakom tak, aby mal v zornom poli čo najmenej rušivých podnetov. Počas vyučovania mať na lavici k dispozícii len pomôcky, ktoré momentálne potrebuje.
- Žiak s ADHD má problém s udržaním poriadku a učebnými schopnosťami. Je potrebné zaistiť, aby si správne zaznamenával úlohy, usporiadal pracovný priestor a pomôcky.
- Oddychom je pohybové uvoľnenie. Nenútiť žiaka do úplného kludu. Dovoľiť mu pri práci kľáčať, stáť alebo meniť polohu. V školskej triede ho umiestniť tak, aby nerušil ostatných žiakov. Žiaka s ADHD je nevhodné trestať zákazom pobytu vonku (možnosť „vybehať sa“ je pre takéhoto žiaka základnou potrebou).
- Školské skúšanie a práce, ktoré majú vplyv na klasifikáciu, by sa mali diať iba za dobrého sústredenia a dobrej spolupráce žiaka, a to len v prvej polovici vyučovacieho času a na začiatku jednotlivých vyučovacích hodín.

- Pri slovnom skúšaní sa odporúča skúšať žiaka kratšie a radšej dva krát. Ak žiak píše písomnú prácu, je vhodné rozdeliť ju podľa potreby na viac kratších častí.
- Nepripustiť, aby vznikol pocit menejcennosti pri stále opakovaných neúspechoch v súťaži s druhými žiakmi, ani pocit výnimočnosti pri zvláštnom vedení, ktoré mu učiteľ poskytuje.
- Snažiť sa upriamiť pozornosť žiaka ešte skôr, ako ho bude potrebné dôrazne napomenúť (napríklad letmý dotyk).
- Stanoviť pre žiaka primerané krátkodobé ciele, ktoré je žiak schopný splniť v reálnom časovom termíne.
- Potrebné je jednoznačné vedenie - zo správania je potrebné dôsledky vyvodzovať okamžite.
- V rámci priebežného hodnotenia je vhodné využívať rôzne formy hodnotenia, nielen klasické známkovanie (percentá, vyznačenie jednotlivých chýb, slovné hodnotenie),
- Vymedzenie hraníc a dodržiavanie všeobecných školských či triednych pravidiel (žiak by mal dopredu vedieť, aké negatívne následky má ich porušovanie),
- Vysvetliť žiakom, prečo je pre nich preberaná látka dôležitá, využívať farebné písacie potreby na tabuľu, pracovať s grafmi, mapami, názornými ukázkami, používať počítačové prezentácie,
- Vyučovaciú hodinu obohacovať aj o tímové aktivity – rozdelenie triedy na skupinky a následne zadanie úloh,
- Pravidelná kontrola vyhotovených domácich úloh a poznámok v zošite, na záver vyučovania prekontrolovať úlohy zadané v priebehu vyučovacej hodiny,
- Využiť prebytok energie u žiaka – zapájať ho do školských žiackych projektov, mimoškolských aktivít, zadávať mu rôzne typy nie veľmi zložitých úloh alebo stručne precvičovať prebraté učivo,
- Vyhybať sa direktívnemu prístupu a príkazom či zákazom, namiesto toho sa skúsiť so žiakom pokojne porozprávať a vysvetliť mu, čo sa od neho očakáva.
- Pri hodnotení správania je efektívnejšie pozitívne hodnotiť dobré správanie sa žiaka ako trestať nežiaduce prejavy v správaní.
- Poskytnúť žiakovi viac podpory, porozumenia, snažiť sa vytvoriť vzťah plný dôvery.
- Odmeňovať dobrú prácu a udržať pozornosť pochvalou.
- V rámci vyučovacej hodiny zahrnúť viacero rôznorodých aktivít, ktoré upútajú pozornosť žiaka.
- Uistiť sa, či žiak sleduje výklad učiteľa, napr. udržiavať s ním častejší očný kontakt.
- Upútať pozornosť žiaka jeho aktívnym vťahnutím do vyučovacieho procesu, napr. požiadať ho o pomoc pri rozdávaní pomôcok, písaním kľúčových slov na tabuľu.
- Častejšie striedanie činností.
- Jasná štruktúra vyučovania. Predvídateľné a dôsledné správanie pedagóga.
- Častý nácvik žiadúceho správania, názorné predvádzanie správneho postupu pri plnení rutinných úloh a príležitostné opakovanie požiadaviek a pravidiel.
- Jasne a spravodlivo stanoviť dôsledky nežiadúceho správania. Venovať dostatok času vysvetleniu toho, čo je v triede prijateľné a čo nie.
- Oddeliť správanie, ktoré sa nám nepáči od samotnej osoby žiaka - „Nepáči sa mi, keď robíš.....“ namiesto „Si zlý!!“
- Pomôcť žiakovi nájsť prostriedok, ktorým môže redukovať aktuálne prežívané napätie, hnev (napr. dovoliť mu kresliť, modelovať z plastelíny).

- Upozorniť žiaka , že s ním nechceme bojovať, ukázať mu rešpekt a pomôcť mu nájsť spôsob, ako získať pocit dôležitosti, uznania primeraným spôsobom.
- Učiteľ alebo triedny učiteľ zváži, či je nevyhnutné vhodným, taktným spôsobom vysvetliť ostatným žiakom v triede špecifický prístup v hodnotení žiaka s poruchou správania.
- Poskytnúť žiakovi viac podpory, porozumenia, snažiť sa vytvoriť vzťah plný dôvery.

Pomalé psychomotorické a pracovné tempo

- Vystaviť na nástenke rozvrh a pravidlá a často ich vysvetľovať.
- Na začiatku hodiny stanoviť program a na konci ho zrekapitulovať, pravidelne robiť prehľad prebratého učiva alebo činnosti, opakovať a upevňovať vedomosti a zručnosti.
- Pri vysvetľovaní zapísať na tabuľu hlavné body.
- Poskytovať žiakovi rôzne účinné podnety, ktorých sa bude môcť zachytiť, keď ochabne jeho pozornosť, na hodinu si pripraviť rôzne činnosti.
- Žiakov, ktorí majú najväčšie ťažkosti, posadiť blízko niekoho, kto im môže pomôcť, ale tak, aby ich bolo možné podľa potreby posadiť aj ďalej od seba, aby neboli nikým rušení a zaistiť priestory, aby žiaci mali kde sami zvládnuť svoje správanie.
- Úlohy rozdeliť na menšie časti tak, aby zodpovedali možnostiam koncentrácie pozornosti žiakov, dokončenie úlohy okamžite potvrdiť a aj primerane oceniť.

Žiaci chorí a zdravotne oslabení

- Žiak má v dôsledku zdravotného oslabenia sťažené podmienky v bežnom živote, je preto nevyhnutné mať pochopenie pre jeho osobitosti (výkyvy v práci, úzkostné prežívanie a iné), dôležitá je trpezlivosť a akceptácia. Nezávisí len od samotného žiaka, aby úspešne prekonával svoje ťažkosti, dôležité je aj vnímanie celkovej situácie a pozitívne a podporné pôsobenie ako rodičov, tak aj učiteľov a i. Liečba bez farmakoterapie nie je u tejto poruchy mysliteľná. Treba si uvedomiť, že žiak alebo adolescent trpiaci touto diagnózou potrebuje oveľa väčšiu pozornosť a starostlivosť ako jeho zdraví vrstovníci. Porucha vyžaduje veľkú dávku trpezlivosti, pochopenia a mnoho láskyplnej dôslednosti. To všetko pomôže chorému získavať späť pocit istoty v preňho tak neistom svete.
- Zdravotné oslabenie prináša so sebou kolísavý priebeh, preto v prípade „horších“ dní vynechať písanie písomných prác, prípadne nehodnotiť výsledky týchto prác. V prípade potreby umožniť žiakovi svoju odpoveď zopakovať v iný deň.
- Upovedomiť žiaka vopred na skúšanie, písomnú prácu.
- Využívať pochvalu, podporu, pozitívnu motiváciu, povzbudenie.
- Nevystavovať žiaka zbytočným stresovým a záťažovým situáciám.
- Dať žiakovi pocit podpory, chápanie a bezpečné školské prostredie.

Nadanie

- Zapájať žiaka do mimoškolských aktivít a krúžkov zameraných na rozvoj jeho vedomostného potenciálu.
- Dbať na všestranný rozvoj osobnosti.
- Rozvíjať a stimulovať všeobecné aj špeciálne schopnosti žiakov, ich zručnosti a spôsobilosti v súlade s ich nadaním.
- Zamestnávať žiakov zmysluplne, zadávať im stimulujúce úlohy a využívať pedagogické postupy zamerané na rozvoj samostatnosti a tvorivosti žiakov.

- Akceptovať vlastné postupy žiakov, ktoré vedú k žiaducim výsledkom, aj keď sa líšia od bežne používaných.
- Viesť žiakov k realistickému sebahodnoteniu vlastných schopností a výsledkov svojej práce.
- Viesť žiakov k vzájomnej spolupráci.

Žiak zo sociálne znevýhodneného prostredia

- Vedomosti prednostne preverovať ústnym preskúšaním, pri ktorom má učiteľ väčší priestor klásť žiakovi otázky, naviesť ho na odpoveď.
- Pokiaľ sú vedomosti preverované písomne, voliť jednoduché otázky, prípadne voliť testy s možnosťou zakrúžkovania správnej odpovede.
- Nezasahovať nevhodne do odpovede žiaka, umožniť plne prejsť svoje vedomosti, neprerušovať pri prípadnej súvislej odpovedi.
- Neprekvapovať neočakávaným skúšaním, ale preferovať pravidelné skúšanie alebo dopredu oznámené skúšanie, nie náhodné a nie za trest.
- Vytvoriť atraktívne edukačné prostredie rešpektujúce sociálne, kultúrne a jazykové špecifiká žiaka zo SZP.
- Zapájať žiakov do mimoškolskej záujmovej činnosti.
- Rozvíjať schopnosť komunikovať v slovenskom jazyku.
- Rozvíjať schopnosť seba prezentácie a podporiť pozitívny seba obraz.
- Využívať:
 - metódu viacnásobného opakovania informácie – umožňuje žiakovi čo najpresnejšie prijať novú informáciu,
 - metódu nadmerného zvýraznenia informácie – učiteľ môže zvýrazniť pozadie, informáciu, predmet farebne, iným typom písma a pod.,
 - metóda multisenzorického sprostredkovania – žiak prijíma informáciu viacerými zmyslami,
 - sluchové cvičenia, sluchovo–pohybové cvičenia, pohybovo–sluchovo-zrakové cvičenia zamerané na rozvoj zmyslovej percepcie,
 - tvorivé manipulačné činnosti zamerané na rozvoj elementárnych grafických a manipulačných zručností žiakov.

ŠPECIÁLNO-PEDAGOGICKÉ ODPORÚČANIA PRE PEDAGÓGOV PRI PRÁCI SO ŽIAKMI SO ŠVVP

Slovenský jazyk

- Uprednostňovať preverovanie vedomostí ústnou formou pred písomnou.
- Vhodná je tiež forma doplňovačiek, testov s voľbou správnych odpovedí.
- Pri písomnom prejave je potrebné, aby si žiak diktoval čo píše a naučil sa po sebe kontrolovať si text.
- Pri písaní je lepšie písať znamienka ihneď, aj keď sa poruší zásada plynulého písania.
- Pri prepise a odpise kombinovať prepis s doplňovačkami, umožniť tiché „diktovanie si“, množstvo prepisovaného textu redukovať, rešpektovať pomalšie tempo, častejšie žiaka kontrolovať.
- Stimulovať jemnú motoriku a motoriku rúk uvoľňovacími cvičeniami, dbať o správne držanie písacej potreby a sedenie.

- Pri písaní poznámok dovoliť žiakovi písať si len hlavné body, rešpektovať osobné pracovné tempo žiaka.
- Nedávať prepisovať zošity kvôli úprave.
- Štylistickú, gramatickú a grafickú stránku písomného prejavu hodnotiť s prihliadnutím na VPU, ktorá priamo ovplyvňuje kvalitu písomnej práce žiaka. Vhodné je slovné hodnotenie, hodnotenie počtom chýb, známku je vhodné hodnotiť, keď sa práca „podarí“.
- Na hodinách slohu hodnotiť obsahovú stránku, nie gramatickú.
- Slohové cvičenia v písomnej forme sú nevhodné, vhodná je forma ústneho prejavu s výberom tém rozvíjajúcich fantáziu žiaka. Vhodné je tiež dopĺňanie nedokončených viet alebo dokončenie príbehu, konverzácie.
- Pri písaní diktátu voliť pomalšie tempo diktovania.
- Chyby v diktátoch neopravovať klasickým spôsobom, ale prepísať správne slovo, chyby neopravovať červeným, ale zeleným perom, slová správne napísané výrazne podčiarknuť, urobiť spoločný rozbor.
- Možnosť doplňovacích cvičení namiesto diktátov na overenie znalosti pravopisných pravidiel.
- Diktáty nehodnotiť známku horšou ako 3, vyčíslieť počet chýb.
- Po napísaní diktátu dať možnosť žiakovi opraviť svoje chyby. Auto korektúra je jedna z veľmi dôležitých úloh práce s integrovanými žiakmi a výborný prostriedok k náprave ťažkostí. Ak je žiak schopný nájsť si chyby, je to veľký pokrok.
- Hodnotiť vypracované úlohy, tie ktoré nestihne, nehodnotiť ako nesprávne.
- Pri písaní rozdeliť dlhší celok na dve časti alebo viac častí
- Umožniť žiakovi používať pomôcku, na ktorej má vzor písanej podoby jednotlivých písmen.
- Častejšie zadávať úlohy na prepis – ako predpoklad k zlepšeniu rýchlosti písania a osvojenia gramatiky.
- viesť žiaka k správnej technike čítania, v prípade potreby tolerovať aj slabikovanie. V individuálnom kontakte viesť žiaka k plynulému slabikovanému hlasnému čítaniu, napr. párovým čítaním, zadávať kratšie úseky. Neznámy test neklasifikovať.
- Zamerať sa na nácvik čítania s porozumením, pochopenie prečítaného textu overovať kladením otázok. Podľa potreby umožniť používať záložku, resp. čítacie okienko, odbúravať dvojité čítanie.
- Nestresovať, nezameriavať sa len na rýchlosť čítania, ale aj na kvalitu - t. z. kvalitu reprodukcie.
- Zadávať kratšie texty k čítaniu
- Trénovať orientáciu v texte – napr. vyhľadávanie konkrétnych slov, viet v neznámom alebo málo známom texte.
- Nevyvolávať na hlasné a dlhé čítanie pred triedou.
- Viesť k používaniu správnej techniky čítania.
- K domácej príprave dať čítať primerane dlhý text .
- Pred samotným čítaním vybrať z textu ťažké slová a precvičiť ich čítanie.
- Text, ktorý žiak číta, kontrolovať.
- Pred čítaním súvislého textu zaradiť rozcvičku čítanie písmen, slabík, slov.
- Viesť žiaka k tomu, aby si chyby v čítaní sám objavil a opravil.
- Pri povinnom čítaní zadávať len primerané časti diel, nezadávať príliš krátky časový limit na prečítanie.

Matematika

- Pri hodnotení striedavo využívať ústne i písomné odpovede.
- Opakovane žiaka motivovať a povzbudzovať k výkonu, čím získa sebaistotu.
- Vytvárať si na kartičkách vzory na riešenie jednotlivých algoritmov, na ktorých bude mať rozkrokované jednotlivé matematické postupy a naučiť žiaka pracovať s nimi.
- Tolerovať pomalšie tempo.
- Tolerovať pri písomnom nácviku matematických operácií chyby z nesprávneho podpísania čísel.
- Zadávať predtlačené kontrolné práce.
- Žiakovi umožniť dostatočný priestor na kontrolu práce.
- Pri kontrole spolupracovať so žiakom a viesť ho k zvládnutiu tejto činnosti.
- Slovné úlohy – nacvičiť istý typ (spolu, o viac, o menej, krát viac,...) nemeniť formuláciu zadania, zvýrazniť kľúčové slovo, čo máme vypočítať.
- Pri slovných úlohách v prípade potreby nesprávny krok žiakovi hneď opraviť.
- Rozlišovať chyby vzniknuté z nezvládnutého učiva a chyby vznikajúce chybným odpisom, zámenou poradia číslic, písmen, chybným zápisom číslic pod seba.
- Pracovné postupy rozplánovať na jednotlivé menšie kroky.
- Pri písomných prácach prispôbiť počet a náročnosť príkladov schopnostiam žiaka.
- V numerických úlohách používať jeden spôsob vypočítania, ktorý žiakovi vyhovuje, dovoliť používanie kalkulačky, tabuľku násobkov, premeny jednotiek... (ideálne, ak si žiak vyrobí svoj vlastný „vzorkovník“ z matematiky, ale i z jazykov).
- Pred skúšaním dať žiakovi podobné úlohy a príklady na domácu prípravu.
- Tolerovať používanie názoru na prstoch.

Cudzí jazyk

- V cudzom jazyku u žiakov tolerovať nedostatočné rozlišovanie slov, s deficitmi v zrakovom vnímaní – nesprávny zápis slov, neschopnosť identifikovať slová v niekoľkoriadkových textoch. Dovoľiť prepisy slov „píš ako počuješ“.
- Výuku smerovať na verbálne osvojovanie si cudzieho jazyka, osvojenie si praktických vetných celkov – dorozumievanie sa v cudzine, (žiak si postupne zhotovuje slovník zaužívaných výrazov, pádových väzieb slovies s predložkami, väzieb podstatných mien so slovesami, vetné konštrukcie, zaužívané frázy,...).
- Nie je vhodné vysvetľovať viac gramatických javov, pravidiel naraz – napr. jedno modálne sloveso, precvičiť a odtrénovať vo väzbách a postupne ďalšie.
- Farebne zobrazovať kmeň slova, gramatické kategórie, slovné druhy... Zápis textu do riadkov alebo prehľadných celkov s jednoduchou orientáciou na ploche.
- Nepostupovať k vyššej úrovni, pokiaľ nebola zvládnutá predchádzajúca.
- Nové slová si osvojovať vo väzbách, spájať obrázky so slovami, vyhľadávať slovné spojenia k situačným obrázkom, nové prvky napr. gramatického učiva hneď spájať s komunikáciou.
- Vyskúšať efektívnosť „sluchovej cesty“ pri vyučovaní.
- Zamerať sa na osvojovanie najdôležitejšej slovnej zásoby a slovných spojení, viet a fráz (možné je používať magnetofón, diktafón, prípadne žiak opakuje po učiteľovi).
- Písomnú formu výučby ponechať ako vedľajšiu.
- Používať čo najviac názornosti.
- Zvážiť skúšanie naučených slovíčok písomnou formou, chyby v zápise tolerovať, ak sú foneticky správne zapísané.

- Chyby opravovať zeleným perom, vhodné je využitie PC k samostatnej práci, taktiež na domácu prípravu.
- Nežiadať od žiaka doslovné preklady a skladanie viet z izolovane osvojených slovíčok
- Nežiadať od žiaka presné osvojenie a používanie všetkých gramatických pravidiel.
- Zamerať sa na schopnosť žiaka porozumieť jazyku a dohovoriť sa v bežných situáciách, učiť žiaka bežným nadpisom, krátkym pokynom (napr. stanica, obchod,...).
- Pri výučbe využívať jednoduché básničky, pesničky, porekadlá, hádanky, vtipy....
- Zamerať sa na správnu výslovnosť.
- Používať dopĺňovanie vhodných slov do viet (ústnou formou);
- Nedávať čítať dlhé a náročné texty.
- Odpovedať na základe otázok – pri reprodukcii súvislého textu využívať podporné otázky, resp. vypracovať pre žiaka štruktúrovanú osnovu.
- Nepísať do stĺpcov, ale do riadkov, na čítanie taktiež používať text písaný do riadkov;
- Nepoužívať v učebniciach tzv. „bublíny“.
- Trénovať reakcie na pokyny v cudzom jazyku bez prekladu do slovenského jazyka;
- Čítať slová ako celky – tzv. globálnou metódou.
- Využívať audio nahrávky k tréningu správnej výslovnosti
- Zhotoviť slovník zaužívaných výrazov a idiomov, pádových väzieb sloviess s predložkami, väzieb podstatných mien so slovesami...(zhotovenie realizuje žiak s priebežným usmerňovaním vyučujúceho).
- Podľa možnosti uprednostniť učebnice a pracovné zošity s výkladom v slovenčine;
- Vždy sa presvedčiť, či žiak porozumel zadaniu.

Ostatné predmety

- Alternatívne formy zisťovania vedomostí sú vhodné tiež v rámci ostatných predmetov;
- Kľúčové písomné práce písať s predĺženým časom (cca o 20 %) a redukciou úloh..
- Tolerovať pracovné, psychomotorické tempo, tempo písania, čítania, počítania.
- V náukových predmetoch zvýrazniť podstatné, naučiť pracovať s pojmovými mapami so zápisom pojmov, vzťahov a súvislostí, ktoré môže žiak v zjednodušenej forme používať aj pri vlastnej odpovedi (heslovitý záznam, možnosť dokresľovania...).
- Multisenzoriálny prístup vo výuke – používať pri výklade, pri osvojovaní si nového učiva čo najviac zmyslov (počúvaj-pozerať-hovor-napíš-ukáž).
- Nezadávať písomné práce, úlohy s obmedzeným časom, bleskovky, päťminútovky, alebo ich výsledky nehodnotiť.
- Skontrolovať porozumenie zadania, dovoliť žiakovi otázky aj v priebehu práce, písomky, priebežne usmerniť v prípade potreby v samostatnej práci.
- Zadanie rozdeliť na kratšie úseky, kontrolovať postup práce, nielen výsledok.
- Žiaka dopredu informovať o písaní písomnej práce, o obsahu a rozsahu písomnej práce.
- Pri krátkych, každodenných cvičeniach postupne zvyšovať nároky po zvládnutí predchádzajúcich cvičení.
- Ústretový, nápomocný prístup pri odpovediach, kľásť pomocné otázky, nestresovať, nedávať priestor pre výsmech spolužiakov, poskytnúť možnosť odpovede mimo triedy.
- Hodnotiť vypracované úlohy, tie ktoré nestihne, nehodnotiť ako nesprávne.
- Častú motiváciu, povzbudenie a poskytnutie spätnej väzby.
- Systematický individuálny prístup, aby žiak postupne prebral učivo.
- Rozdelenie pokynov na menšie časti a podľa potreby každú z nich žiakovi zvlášť opakovať.

- Pri písomnom overovaní vedomostí voliť skôr práce menšieho rozsahu, testové formy, stručné odpovede. Časovo limitované práce sú menej vhodné, hodnotiť po verbálnom doskúšaní žiaka.
- Vo všetkých predmetoch tolerovať zníženú kvalitu písomného prejavu (do hodnotenia nezahrňovať chyby vznikajúce chybným odpisom, nedostatočnou úpravou, tolerovať zápis tlačnými písmenami...) uprednostniť kvalitu pred kvantitou.
- Preferovať ústny prejav, nenaliehať na pohotovú odpoveď, nápomocný prístup.
- Ponechať dostatok času na spracovanie a kontrolu písomných prác.
- Pomôcť žiakovi s porozumením textu.
- Tolerovať horšiu grafickú úpravu písomného prejavu.
- Častejšie využívať názor.
- Priebežne overovať správne pochopenie zadania.
- Pri odpovediach, kde je potrebné vedieť poučky naspamäť, voliť možnosť dopĺňovania textu poučky alebo formou testov s výberom možných odpovedí.
- Záujem žiaka o dané učivo vyvolávať tiež používaním rôznych vizuálnych pomôcok, farieb (fixky, kriedy,...), do výučby začleňovať názorné a praktické ukážky.
- U žiakov s ťažšou formou VPU tolerovať kopírovanie poznámok spolužiaka, zvukový záznam výkladu a pod.

Porucha aktivity a pozornosti

- Zostaviť jasný rozvrh činností a napísať pre každého zrozumiteľne krátke pravidlo správania sa v škole alebo mimo nej.
- Každú mimoškolskú aktivitu je dobré vopred oznámiť a prediskutovať so žiakmi (hyperaktívny žiak sa musí na to pripraviť a zamerať). Každú zmenu oznámiť pokojne.
- Používať priame, krátke a výstižné vety (aj príkazy a inštrukcie musia byť jasné a jednoduché). Dôležité pokyny posilniť pomocou vizuálneho alebo telesného kontaktu.
- Pri rušivom a neprimeranom správaní žiaka by mal učiteľ zostať pokojný a nezvyšovať hlas. Lepšie je počkať, až sa žiak upokojí, a potom problém predebatovať. Pri nevhodnom reagovaní navrhnúť alternatívy- poradiť mu, ako by mohol reagovať inak.
- Nezapisovať žiakovi poznámky typu.....žiak vyrušoval na hodine, zabudol si pomôcky, zabával sa, vrtel sa.....všetky dané ukazovatele vyplývajú z jeho diagnózy.
- Pri silnom nepokoji na vyučovaní je možné zaradiť uvoľňovacie sekvencie pomocou hier zameraných na telo.
- Nie sú vhodné bleskovky a päťminútovky.
- Organizovať prácu žiakov v menších skupinách.
- Dôležité úlohy nenechávať na posledné vyučovacie hodiny. Dôležitý výklad učiva podať v prvých 20 minútach.
- Nechať radšej žiaka urobiť jednu časť práce správne, než celú s chybami. Zadávať kratšie úlohy postupne, radšej než jednu dlhú.
- Odmeňovať aj pohotovosť a snahu, nie len výsledok.
- Cez prestávky je vhodné umožniť pohybové aktivity (napr. na chodbe).
- Venovať pozornosť vzťahom medzi žiakmi – chrániť žiaka, aby sa nestalo triednym šašom, „blbcom“ alebo obetným baránkom.
- Buďte pozorní pri žiackych prácach – pamätajte na oslovovanie, ľahký dotyk, prikývnutie, úsmev.

- Žiak sa musí učiť tak, aby sa súčasne niečomu priučili aj ostatní, má čítať nahlas (ak mu to nespôsobuje stres), má sám zreprodukovať učebnú látku spolužiakom.
- Učiť žiakov dávať pozor na neverbálne podnety, aby lepšie udržali pozornosť, poskytovať im často spätnú väzbu o ich správaní – aj pozitívnu.
- Keď žiak poruší pravidlo, nereagovať s posmechom alebo rozčúlene. Spýtať sa žiaka, aké pravidlo bolo porušené, ak je treba, formulovať ho ešte raz. Potom zvolí vhodnú metódu, ktorá by mala byť účinná a okamžitá. Dlho už potom o ňom nehovoriť.
- Ako trest nesmie byť nič, čo „zablokuje“ životne dôležité potreby žiaka - napr. pohyb cez prestávky je dôležitý, dodatočné úlohy, ktoré vyžadujú pozornosť.
- Ako vhodný je systém bodov, jeho pravidelné vyhodnocovanie a jasné odôvodnenie.

LOGOPEDICKÉ ODPORÚČANIA PRE PEDAGÓGOV PRI PRÁCI SO ŽIAKMI SO ŠVVP

- Rozvíjať aj neverbálne zručnosti (orientácia, pamäť, jemná motorika, grafomotorika, sluchové a zrakové funkcie).
- Dávať pozor na preťaženie, psychickú únavu žiaka, poskytovať pravidelné prestávky na oddych, relax mimo lavice/triedy.
- Ideálny je menší detský kolektív.
- Zadávať stručné slovné pokyny v poradí, v akom majú byť vykonané, viackrát zopakovať inštrukciu.
- Ponechať dostatok času na porozumenie.
- Preformulovať, parafrázovať inštrukcie, používať jasné, priame požiadavky.
- Používať aktívne slovné väzby namiesto pasívnych ako aj kratšie, jednoduché vety.
- Overovať porozumenie zadania úloh priebežne počas žiakovej práce.
- Podporovať žiaka v tom, aby požiadal o vysvetlenie keď nerozumie.
- Spomaliť tempo reči - žiaci s oslabením vo verbálno – akustickej pamäti potrebujú viac času na súčasné spracovanie fonologického a sémantického aspektu slov v prúde reči.
- Akceptovať pretrvávajúce narušenie komunikačnej schopnosti žiaka ako v jeho rečovom prejave, tak aj v čítaní, kde pretrvávajú fonologická porucha, substitúcie, asimilácie hlások a artikulačná neobratnosť, kde žiak prispôsobuje výslovnosť pre neho ľahšie vysloviteľnej hláske – z toho môžu vyplývať chyby v čítaní i v písaní.
- Akceptovať nedostatky vo verbálnom vyjadrovaní žiaka – hľadať iné náhrady – výber viacerých možností odpovedí, v čo najväčšej miere podporovať verbálne vyjadrovanie žiaka vizualizáciou učiva prostredníctvom obrázkového materiálu, použitím pojmových máp, nápovedných tabuliek s daným precvičovaným gramatickým javom.
- Pomôcť s formuláciami (poskytnúť sémantické ako aj fonetické nápovede).
- Slovné odpovede brať citlivo, poskytnúť dostatok času, príp. ponúknuť slová, ktoré môže žiak použiť. Netrvať na presnom znení odpovede. Pri dysgramatizme poskytnúť správny tvar slova, používať pomocné otázky či osnovu.
- Nehodnotiť vonkajšiu stránku prejavu, zamerať sa na obsah.
- Rozvíjať slovnú zásobu, tvorbu viet, naratívne schopnosti, konverzačné schopnosti, fonematickú diferenciaciu, akusticko-verbálnu pamäť.
- Slovné odpovede brať citlivo, poskytnúť dostatok času, príp. ponúknuť slová, ktoré môže žiak použiť. Netrvať na presnom znení odpovede. Ak si žiak nevie vybaviť správne slovo, napovedať mu opísaním významu slova, príp. prvou hláskou či slabikou.
- V písanom prejave nehodnotiť zámenny hlások, nesprávne gramatické tvary slov, nesprávne časovanie a skloňovanie.

- Efektívne pre žiakov s dysfáziou sú online cvičenia, práca na počítači, edukačné webové portály.
- Pri písomnom skúšaní preferovať test – doplnenie, výber správnej odpovede, maximálne jedno či dvojslovnú odpoveď, nevyžadovať od žiaka celé vety. Vynechať alebo aspoň redukovať časovo limitované skúšky (päťminútovky).
- Využívať pojmové mapy alebo grafy.
- Cudzí jazyk hodnotiť slovne, zamerať sa na frázy a konverzačné zručnosti, neľpieť na gramatických pravidlách, akceptovať foneticky správne napísané slová, využívať vizuálnu podporu pri výučbe.
- Citlivo pristupovať ku klasifikácii a k pedagogickému hodnoteniu.

Skratky:

ADHD – porucha pozornosti spojená s hyperaktivitou

CPP – Centrum poradenstva a prevencie

ŠCPP- Špecializované centrum poradenstva a prevencie

IKT - informačno komunikačné technológie

IVP – Individuálny vzdelávací program

SZP – sociálne znevýhodnené prostredie

ŠkVP – školský vzdelávací program

ŠVVP – špeciálne výchovno–vzdelávacie potreby

VPU – vývinové poruchy učenia

ZŠ s MŠ – základná škola s materskou školou

2.9 Začlenenie prierezových tém

Prierezová téma	Ročník začlenenia
DOPRAVNÁ VÝCHOVA – VÝCHOVA K BEZPEČNOSTI V CESTNEJ PREMÁVKE	1. – 4.
OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ	1. – 9.
ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA	1. – 9.
MEDIÁLNA VÝCHOVA	1. – 9.
MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA	1. – 9.
OCHRANA ŽIVOTA A ZDRAVIA	1. – 9.
REGIONÁLNA VÝCHOVA A TRADIČNÁ ĽUDOVÁ KULTÚRA	1. – 9.
TVORBA PROJEKTU A PREZENTAČNÉ ZRUČNOSTI	1. – 9.
VÝCHOVA K MANŽELSTVU A RODIČOVSTVU	1.- 9.
FINANČNÁ GRAMOTNOSŤ	1.-9.
ČITATEĽSKÁ GRAMOTNOSŤ	1.-9.

Dopravná výchova - výchova k bezpečnosti v cestnej premávke

Dopravná výchova je povinnou súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov základných škôl. Úlohou dopravnej výchovy v školách je postupne pripraviť deti na samostatný pohyb v cestnej premávke - ako chodcov alebo cyklistov - pričom je potrebné mať na zreteli aj aspekt výchovy budúcich vodičov motorových vozidiel.

Ciele dopravnej výchovy sú zostavené v zmysle týchto kritérií :

- pochopiť funkcie dopravy ako riadeného systému vymedzeného všeobecne záväznými právnymi predpismi,
- formovať mravné vedomie a správanie sa v zmysle morálnej a právnej zodpovednosti pri chôdzi a jazde v cestnej premávke,
- osvojiť si zásady bezpečného správania sa v cestnej premávke podľa všeobecne záväzných právnych predpisov, ako chodec, cyklista, cestujúci (spolujazdec),
- naučiť deti pozorovať svoje okolie, vyhodnocovať situáciu z hľadiska bezpečnosti a aplikovať návyky bezpečného správania sa v cestnej premávke v praktickom živote,
- zvládnuť techniku chôdze a jazdy na bicykli,
- zvládnuť základné taktické prvky chôdze a jazdy v cestnej premávke,
- pochopiť význam technického stavu a údržby vozidiel pre bezpečnú jazdu v cestnej premávke a prakticky zvládnuť základné úlohy údržby bicykla,
- uvedomiť si význam technických podmienok dopravy a zariadení ovplyvňujúcich bezpečnosť cestnej premávky.

Osobnostný a sociálny rozvoj

Prierezová oblasť osobnostný a sociálny rozvoj rozvíja ľudský potenciál žiakov, poskytuje žiakom základy pre plnohodnotný a zodpovedný život. Cieľom je rozvíjať u žiakov sebareflexiu (rozmyšľať o sebe), sebapoznávanie, sebaúctu, sebadôveru a s tým spojené prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, osobný život a seba vzdelávanie, naučiť žiakov uplatňovať svoje práva, ale aj rešpektovať názory, potreby a práva ostatných, pomáhať žiakom získavať a udržať si osobnostnú integritu, pestovať kvalitné medziľudské vzťahy, rozvíjať sociálne zručnosti potrebné pre život a spoluprácu, podporovať svojím obsahom prevenciu sociálno-patologických javov v škole (prevenciu šikanovania, a agresivity, užívania návykových látok).

Environmentálna výchova

Problém zachovania života na Zemi sa stáva globálnym problémom. Cieľom tejto prierezovej témy je prispieť k rozvoju osobnosti žiaka tak, že v oblasti vedomostí, zručností a schopností nadobúda schopnosť chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznania zákonov, ktorými sa riadi život na Zemi; poznať a chápať súvislosti medzi vývojom ľudskej populácie a vzťahom k prostrediu v rôznych oblastiach sveta; pochopiť súvislosti medzi lokálnymi a globálnymi problémami a vlastnú zodpovednosť vo vzťahu k prostrediu;

- rozvíjať si spôsobilosti, ktoré sú nevyhnutné pre každodenné konanie a postoje človeka k životnému prostrediu,
- rozvíjať spoluprácu pri ochrane a tvorbe životného prostredia na miestnej, regionálnej a medzinárodnej úrovni,
- pochopiť sociálne a kultúrne vplyvy, ktoré determinujú ľudské hodnoty a správanie, vedomie individuálnej zodpovednosti za vzťah človeka k prostrediu ako spotrebiteľa a výrobcu,
- vedieť hodnotiť objektivitu a závažnosť informácií o stave životného prostredia a komunikovať o nich, racionálne ich obhajovať a zdôvodňovať svoje názory a stanoviská,
- využívať informačné a komunikačné technológie a prostriedky pri získavaní a spracúvaní informácií, ako aj pri prezentácii vlastnej práce.

Mediálna výchova

Cieľom prierezovej témy je rozvinúť schopnosť uplatňovať stratégie kompetentného zaobchádzania s rôznymi druhmi médií a ich produktmi, rozvinúť spôsobilosť zmysluplne, kriticky a selektívne využívať médiá a ich produkty (čo znamená viesť žiakov k tomu, aby lepšie poznali a chápali pravidlá fungovania „mediálneho sveta“, zmysluplne sa v ňom orientovali a selektovane využívali médiá a ich produkty podľa toho, ako kvalitne plnia svoje funkcie, najmä výchovno-vzdelávaciu a mravnú), rozvinúť schopnosť vytvoriť si ako občan vlastný názor na médiá na základe prijímaných informácií a schopnosť kriticky posudzovať mediálne šírené posolstvá, objavovať v nich to hodnotné, pozitívne formujúce ich osobnostný a profesijný rast, ale tiež ich schopnosť uvedomovať si negatívne mediálne vplyvy na svoju osobnosť a snažiť sa ich zodpovedným prístupom eliminovať.

Multikultúrna výchova

Žiaci všetkých vekových kategórií budú čoraz častejšie v osobnom aj verejnom živote vystavení rôznym kultúrnym vplyvom a v čoraz väčšej miere sa budú dostávať do kontaktu s príslušníkmi iných kultúr. Preto je potrebné, aby boli na tieto výzvy pripravení, a aby boli schopní rozoznať, rešpektovať a podporovať rôzne kultúrne ukotvenie vo svojom okolí. Cieľom prierezovej témy multikultúrna výchova je preto výchovné a vzdelávacie pôsobenie zamerané na rozvoj poznania rozličných tradičných aj nových kultúr a subkultúr, akceptáciu kultúrnej rozmanitosti ako spoločenskej reality a rozvoj tolerancie, rešpektu a prosociálneho správania a konania vo vzťahu ku kultúrnej odlišnosti. Edukačná činnosť je zameraná na to, aby škola a školské vzdelávanie fungovali ako spravodlivé systémy, kde majú všetci žiaci rovnakú príležitosť rozvíjať svoj potenciál. Žiaci spoznávajú svoju kultúru aj iné kultúry, históriu, zvyky a tradície ich predstaviteľov, rešpektujú tieto kultúry ako rovnocenné a dokáže s ich príslušníkmi konštruktívne komunikovať a spolupracovať.

Ochrana života a zdravia

Ochrana života človeka a jeho zdravia integruje postoje, vedomosti a zručnosti žiakov zamerané a ochranu života a zdravia v mimoriadnych situáciách. Podobne pri pobyte a pohybe v prírode, ktoré môžu vzniknúť vplyvom nepredvídaných skutočností ohrozujúcich človeka a jeho okolie.

- Snahou je pripraviť každého jednotlivca na život v prostredí, v ktorom sa nachádza.

Nevyhnutným predpokladom k tomu je neustále poznávanie prostredia prostredníctvom pohybu a pobytu v prírode. Prierezová téma sa zameriava na zvládnutie situácií vzniknutých vplyvom priemyselných a ekologických havárií, dopravnými nehodami, živelnými pohromami a prírodnými katastrofami. Zároveň napomáha zvládnuť nevhodné podmienky v situáciách vzniknutých pôsobením cudzej moci, terorizmom voči občanom nášho štátu. U žiakov by sa mal formovať vzťah k problematike ochrany svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí.

K tomu je potrebné poskytnúť žiakom teoretické vedomosti, praktické poznatky, pomôcť im osvojiť si vedomosti a zručnosti v sebaochrane. Vyškoliť ich v poskytovaní pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života.

Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra

Prierezová téma Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra úzko súvisí s prierezovou témou Multikultúrna výchova ale vo svojom obsahu sa ešte hlbšie zaoberá živým a hodnotným hmotným a nehmotným kultúrnym dedičstvom Slovenskej republiky.

Nakoľko sa vláda Slovenskej republiky zaviazala realizovať Odporúčania na ochranu tradičnej kultúry a folklóru a Generálnou konferenciou UNESCO bol schválený: Dohovor o ochrane nehmotného kultúrneho dedičstva ako aj Dohovor o ochrane a podpore rozmanitosti kultúrnych prejavov, odporúča sa táto prierezová téma vhodne začleniť do vyučovacích predmetov prostredníctvom ich obsahov, ale aj formou projektov, exkurzií a pod.

Cieľom zaradenia prierezovej témy do vyučovania je vytvárať u žiakov predpoklady na pestovanie a rozvíjanie citu ku krásam svojho regiónu, prírody, staviteľstva, ľudového umenia a spoznávanie kultúrneho dedičstva našich predkov.

Edukačná činnosť je zameraná na to, aby žiaci v rámci regionálnej výchovy poznali históriu a kultúru vlastnej obce – objavovanie a spoznávanie prírodných krás a zaujímavostí Slovenska.

Pre vybudovanie kladného vzťahu k téme je nevyhnutné využívať zážitkové formy učenia sa žiakov (výlety, exkurzie, besedy, tvorba zbierok, výstav ...).

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

Prierezová téma rozvíja u žiakov kompetencie tak, aby vedeli - komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi, riešiť problémy, spolupracovať v skupine, prezentovať sám seba, ale aj prácu v skupine. Ciele aj obsah prierezovej témy je súčasťou viacerých predmetov. Hlavným cieľom je, aby sa žiaci prostredníctvom vlastnej organizácie práce naučili riadiť seba, tím, vypracovať si harmonogram svojich prác, získavať potrebné informácie, spracovať ich, vedeli si hľadať aj problémy, ktoré treba riešiť, správne ich pomenovať, utvoriť hypotézu, overiť ju a pod.

Naučia sa prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím informačných a komunikačných technológií.

Výsledkom vzdelávania bude, že žiak vhodným spôsobom dokáže zareagovať v rôznych kontextových situáciách, nadviazať kontakt, zostaviť základné písomnosti osobnej agendy, pozná ich funkciu, formálnu úpravu a vie ju aplikovať, využiť nástroje IKT, identifikovať a popísať problém, podstatu javu, získať rôzne typy informácií, zhromažďovať, triediť a selektovať ich, kultivovane prezentovať svoje produkty, názory, vytvoriť plán prezentácie, naplánovať a realizovať základný výskum, určiť svoje silné stránky a vie ich využiť pri vhodnom výbere témy, vie aplikovať vhodnú formálnu štruktúru na prezentáciu výsledkov svojho výskumu.

Čitateľská gramotnosť

Čitateľská gramotnosť je univerzálna technika, ktorá robí žiaka schopným nielen prečítať slová, vety a celé texty, ale aj pochopiť prečítané a ďalej s obsahom a získanými informáciami pracovať. Pri takomto chápaní problematiky čitateľskej gramotnosti nie je až tak veľmi dôležitá ani rýchlosť, ani plynulosť čítania, ale podstatné je porozumenie textu a používanie informácií z neho. Súčasťou čitateľskej gramotnosti sú čitateľské schopnosti a zručnosti, čitateľské návyky, záujmy, postoje, motivácia k čítaniu a vedomosti žiaka. V širšom chápaní ide o techniku, ktorá umožňuje každému zúčastňovať sa na sociálnom a kultúrnom živote spoločnosti. Považuje sa za základnú kompetenciu, bez ktorej nie je možné dosahovať ďalšie kompetencie. Rozvíjanie čitateľskej gramotnosti možno považovať sa súčasť

moderného vzdelávania a je nevyhnutné ju rozvíjať nielen na hodinách slovenského jazyka, ale aj na iných vyučovacích predmetoch.

Finančná gramotnosť

Finančná gramotnosť je schopnosť využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov s cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti. Finančná gramotnosť je znalosť finančných nástrojov, ich fungovania a ich zmysluplného využívania. Cieľom finančného vzdelávania je na primeranej úrovni a vhodnými metódami rozvíjať u žiakov orientáciu v problematike financií, precvičovať ako vybrať najlepšie riešenie za daných podmienok, prehľad vo finančných produktoch a službách a hospodárenie domácnosti. Ciele vzdelávania žiakov v tejto oblasti smerujú k tomu, aby žiaci získali skúsenosti, nadobudli a upevnili si poznatky a zručnosti v oblastiach: fungovanie jednotlivca a rodín v ekonomickej oblasti, pochopenie otázky bohatstva a chudoby, hodnotová orientácia k peniazom, modely zabezpečenia jednotlivca a rodín peniazmi.

Výchova k manželstvu a rodičovstvu

Je zameraná na prípravu na zodpovedné medziľudské vzťahy, manželstvo a rodičovstvo, na utváranie základných vedomostí a zodpovedných postojov v oblasti partnerských vzťahov a rodičovstva v súlade s vedeckými a etickými normami. Pri aplikácii tejto prierezovej témy je možnosť využitia pomoci a služieb relevantných odborníkov.

Cieľom je osvojiť si základné poznatky o biologických, psychických a sociálnych zmenách, ktoré ovplyvňujú vývin osobnosti žiaka v súčasnosti i v budúcnosti. Získať základné predpoklady pre zodpovedné rozhodnutia v oblasti medziľudských vzťahov. Uprednostniť základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom každodennom živote.

Aktivity, formy a spôsoby realizácie

DOPRAVNÁ VÝCHOVA

Prierezová téma Dopravná výchova je začlenená hlavne v rámci primárneho vzdelávania vo vzdelávacej oblasti Zdravie a pohyb v predmete telesná výchova. Žiaci prvého stupňa absolvujú v jarných mesiacoch jedno vzdelávacie podujatie v rozsahu troch vyučovacích hodín zamerané na teoretické i praktické precvičenie vedomostí a zručností z dopravnej výchovy, podľa možnosti aj na mobilnom dopravnom ihrisku.

MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA

Realizuje sa vo všetkých vyučovacích predmetoch, hlavne však v geografii, vlastivede, prírodovede a cudzích jazykoch. Žiaci vytvárajú projekty, ktoré prezentujú pred žiakmi a učiteľmi školy formou projektového vyučovania a prezentácie školy. Témy pre jednotlivé triedy pripraví metodické združenie.

OCHRANA ŽIVOTA A ZDRAVIA

Obsah učiva prierezovej témy Ochrana života a zdravia bude na 1. stupni ZŠ realizovaný prostredníctvom kurzu Didaktických hier v rozsahu 2-krát 4 hodiny (teoretická a praktická časť) a formou cvičení v prírode (v každom ročníku po 4 hod).

Na 2. stupni sa kurz Účelových cvičení uskutoční 2-krát ročne vždy v rozsahu 10 hodín.

Doplnia ich aj kurzy sezónnych činností: turistika, korčuľovanie, plávanie, pohyb a pobyt v prírode.

Odbornú zložku učiva budú napĺňať tematické celky s uvedeným obsahom:

- riešenie mimoriadnych situácií – civilná ochrana,
- zdravotná príprava,
- pohyb a pobyt v prírode

ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA

V rámci Farebného eko týždňa, Dňa Zeme, ale i počas celého školského roka plnia žiaci úlohy a zaoberajú sa environmentálnymi témami. Environmentálna výchova sa integruje do vyučovacieho procesu najmä prostredníctvom aktivít v rámci programu Zelená škola, ktorého je škola súčasťou od roku 2013. Členovia kolégia Zelenej školy sú zástupcovia z radov žiakov každého ročníka, dvaja pedagogickí zamestnanci a jeden nepedagogický zamestnanec. Využívame hlavne formu projektového vyučovania, zážitkové učenie, rovesnícke vzdelávanie. Aktivity Zelenej školy sú realizované prostredníctvom schváleného Environmentálneho akčného plánu. Cieľom je, aby žiaci získali vedomosti, ale aj zručnosti, ktorými môžu pomáhať životnému prostrediu jednoduchými činnosťami, ktoré sú pre nich vhodné a im primerané – chrániť rastliny, zvieratá, mať k nim kladný vzťah, chrániť životné prostredie, triediť odpad, šetriť energiami. Hlavnou myšlienkou programu Zelená škola je zapojenie nielen pedagógov a žiakov, ale celej širšej komunity- rodičia, obec a jej obyvatelia a najmä vytvárať návyky v oblasti ochrany životného prostredia, dodržiavanie a zásad a ich implementácia do bežného života.

MEDIÁLNA VÝCHOVA , OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ , TVORBA PROJEKTU A PREZENTAČNÉ ZRUČNOSTI, ČITATEĽSKÁ GRAMOTNOSŤ, FINANČNÁ GRAMOTNOSŤ, VÝCHOVA K MANŽELSTVU A RODIČOVSTVU

Tieto prierezové témy sa realizujú priebežne počas celého školského roku podľa zvolenej témy vo všetkých predmetoch. Vyžívame najmä formu projektového vyučovania, prakticky, prostredníctvom vhodných cvičení, modelových situácií, diskusií, hier, na základe vlastných zážitkov a pozorovania blízkeho okolia aj vplyvom médií a rôznych časopisov.

V rámci čitateľskej gramotnosti je edukačný proces zameraný na to, aby sa žiaci už na primárnom stupni vzdelávania učili rozumieť rôznym typom textov, dokázali na ne reagovať, aktívne vyhľadávať informácie, vyberať a hodnotiť ich a následne vedieť spracovať.

V záujme rozvoja čitateľskej gramotnosti v podmienkach našej školy sa sústredíme na podporu vzdelávania pedagogických zamestnancov v oblasti rozvíjania čitateľskej gramotnosti detí a žiakov, formovanie kladného vzťahu detí a žiakov ku knihe a literatúre, aktivity na podporu rozvoja čitateľskej gramotnosti, zvyšovanie jazykovej kultúry žiakov na všetkých vyučovacích hodinách (t. j. nielen na vyučovacej hodine slovenského jazyka a literatúry).

III. Vnútorňý systém kontroly a hodnotenia

Vnútorňý systém hodnotenia kvality zameriame na štyri oblasti:

- 3.1 Hodnotenie žiakov
- 3.2 Hodnotenie pedagogických zamestnancov
- 3.3 Hodnotenie školy
- 3.4 Kontrolná činnosť nepedagogických zamestnancov

3.1 Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce žiakov

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, aké sú jeho pokroky, v čom má nedostatky a kde má rezervy. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov.

Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov budeme vychádzať z aktuálne platných metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu. Cieľom je zhodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami.

Budeme dbať na to, aby sme prostredníctvom hodnotenia nerozdeľovali žiakov na úspešných a neúspešných, sledovať a pozitívne hodnotiť, či ide o vzostupnú tendenciu v ich vyučovacích výsledkoch. Pri hodnotení budeme prihliadať aj na vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon.

O priebežnom hodnotení žiaka bude zákonný zástupca informovaný formou žiackej knižky a výsledky svojho dieťaťa môže konzultovať podľa potreby s vyučujúcimi. Súčasťou hodnotenia je aj povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov.

Formy hodnotenia:

- písomné - testy (vstupné, priebežné, tematické, výstupné, riaditeľské)
- diktáty (návčičné, kontrolné)
- slohové práce, prepisy textov, doplňovacie texty
- verbálne - ústne odpovede
- aktivita na hodine
- originálne riešenie úloh
- grafické: - projekty
- referáty
- ilustrácie
- symboly, pečiatky (hlavne v prvom ročníku)

Stupne hodnotenia prospechu v predmetoch:	výborný	chváľitebný	dobrý	dostatočný	nedostatočný
Tvorivosť	Na vysokej úrovni, uplatňuje vlastné nápady	Snaha o tvorivosť a uplatnenie vlastných nápadov	Malá snaha o tvorivosť a iniciatívnosť	Na nízkej úrovni, len veľmi málo uplatňuje vlastné nápady	Na veľmi nízkej úrovni, neuplatňuje vlastné nápady
Pojmy a poznatky	Ovláda samostatne podľa učebných osnov	Ovláda podľa učebných osnov s miernou podporou	Priemerné osvojenie podľa učebných osnov	Slabšie osvojenie, ovláda len základné pojmy	Neovláda podľa učebných osnov
Informácie	Vie vyhľadať samostatne a použiť v praxi	Vie vyhľadať a použiť v praxi s malou pomocou	Vie s pomocou učiteľa vyhľadať a použiť v praxi	Aj s pomocou učiteľa má ťažkosti vyhľadať a použiť v praxi	Nevie vyhľadať a použiť v praxi

Organizácia práce	Samostatne pracuje podľa návodu učiteľa	Samostatne pracuje, potrebuje spresniť návod	Pracuje s väčšou pomocou učiteľa	Pracuje s veľkou pomocou učiteľa	Aj napriek veľkej pomoci učiteľa pracuje s chybami
Logické operácie	Na vysokej úrovni	Na vysokej úrovni, niekedy vyžaduje navedenie	Na nižšej úrovni	Uplatňuje s pomocou učiteľa	Na veľmi nízkej úrovni
Čítanie	Samostatne s porozumením a bez chýb	S porozumením, s menším počtom chýb	S porozumením, s pomocou učiteľa	Iba s pomocou učiteľa, s väčším počtom chýb	Bez porozumenia
Aplikácia poznatkov	Dokáže samostatne využiť v praxi	Dokáže využiť v praxi s usmernením učiteľa	Malé nedostatky pri aplikácii v praxi	Výrazné nedostatky pri aplikácii v praxi	Nedokáže samostatne využiť v praxi
Ústny prejav	Samostatný, správny a výstižný	Menej presný, správny a výstižný	Nedostatky v presnosti a správnosti	Výrazné nedostatky v presnosti a správnosti	S pomocou učiteľa, s výraznými nedostatkami
Grafický prejav	Estetický, bez väčších odchýlok	Estetický, bez väčších nepresností	Menej estetický, nepresný	Málo estetický, s veľkými odchýlkami	Neestetický, s výraznými odchýlkami
Motivácia	Vysoká miera vnútornej motivácie	Nižšia miera vnútornej motivácie, prevaha vonkajšej	Nízka miera motivácie, potreba vonkajšej motivácie	Bez vnútornej motivácie, iba vonkajšia motivácia	Bez vnútornej aj vonkajšej motivácie

Pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa bude brať do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon. Budeme odlišovať hodnotenie spôsobilosti od hodnotenia správania.

Hodnotenie a klasifikácia žiakov v jednotlivých vyučovacích predmetoch je pravidelne prerokovaný a schválený na pedagogickej rade na začiatku daného školského roka.

Kritéria na hodnotenie vedomostí a zručností žiakov – pre primárne i sekundárne vzdelávanie sú podrobne vypracované v učebných osnovách jednotlivých predmetov.

3.2 Vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov

Pri hodnotení zamestnancov budeme prihliadať na preferované aktivity podľa ŠkVP a výsledky pedagogickej činnosti učiteľov:

- inovačné metódy a formy vyučovania (kooperatívne, projektové, problémové vyučovanie, používanie IKT)
- výsledky žiakov, ktorých učiteľ vyučuje alebo vedie (prospech, didaktické testy, celoplošné testovanie žiakov, žiacke práce, výsledky a zapojenie žiakov do predmetových súťaží)
- výsledky v ďalšom vzdelávaní učiteľov (tvorba učebných pomôcok, aktívna účasť na vzdelávaní a uplatňovanie získaných poznatkov pri práci so žiakmi)
- hodnotenie úrovne vedenia pedagogickej dokumentácie, vedúci PK, koordinátori

projektov, tvorcovia projektov, vedúci kabinetov, vedenie a členstvo v komisiách, dodržiavanie pravidiel)

- hodnotenie učiteľov žiakmi (ankety, dotazníky)
- vzájomné hodnotenie učiteľov (zdravé sebavedomie, otvorená komunikácia, tímová práca)
- osobnú zainteresovanosť na chode školy nad rozsah jeho povinností – pružné zapájanie sa do projektov, výziev, rozvíjania partnerstiev medzi školami, hľadanie sponzorov.

Hodnotenie zamestnancov prebieha na základe:

- pozorovania – hospitácie
- rozhovoru
- výsledkov žiakov, ktorých učiteľ vyučuje – prospech, súťaže, didaktické testy, žiacke práce, úspešnosť prijatia žiakov na stredné školy,
- vzájomného hodnotenia učiteľov – vzájomné hospitácie

Raz ročne bude vykonaný osobný rozhovor zamestnanca s nadriadeným. Zamestnanec si pripraví stručné sebahodnotenie a predstavy o svojom ďalšom pracovnom smerovaní prostredníctvom odpovedí na pripravené otázky. Nadriadený predstaví svoje hodnotenie zamestnanca podľa dohodnutej hodnotiacej škály v hodnotených kritériách: výsledky pracovnej činnosti, kvalita vykonávania pracovnej činnosti, náročnosť výkonu pracovnej činnosti, miera osvojenia si a využívania profesijných kompetencií.

Pedagogický zamestnanec môže dosiahnuť hodnotenie:

- mimoriadne dobré
- veľmi dobré
- štandardné
- čiastočne vyhovujúce
- nevyhovujúce

3.3 Hodnotenie školy

Cieľom hodnotenia školy je, aby žiaci a ich rodičia získali dostatočné a hodnoverné informácie o tom, ako žiaci zvládajú požiadavky na ne kladené. Zároveň informuje verejnosť o tom, ako škola dosahuje ciele, ktoré sú na žiakov kladené. Vlastné hodnotenie školy je zamerané na ciele, ktoré si škola stanovila v koncepčnom zámere rozvoja školy a v ročnom pláne školy.

V rámci hodnotenia sa pravidelne monitoruje:

- podmienky na vzdelávanie
- spokojnosť s vedením školy a učiteľmi
- prostredie – klíma školy, triedy
- priebeh vzdelávania – vyučovací proces - metódy a formy vyučovania
- úroveň podpory žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami
- výsledky vzdelávania
- riadenie školy
- úroveň výsledkov práce školy
- sebahodnotenie učiteľov a začínajúcich učiteľov
- činnosť metodických orgánov a záujmových útvarov
- práca učiteľa s intelektovo nadanými žiakmi

- environmentálna výchova, preventívny program školy, zapojenosť žiakov do súťaží, výchova žiakov k manželstvu a rodičovstvu
- vedomostnú úroveň žiakov v oblasti vyučovacích predmetov

Kritériom pre nás je:

- spokojnosť žiakov, rodičov, učiteľov
- kvalita výsledkov

Nástroje na zisťovanie úrovne stavu školy sú:

- dotazníky pre žiakov a rodičov
- analýza úspešnosti žiakov na súťažiach, olympiádach
- analýza výsledkov celoslovenského testovania žiakov 5. a 9. ročníka
- výchovno-vzdelávacie výsledky žiakov

3.4 Kontrolná činnosť nepedagogických zamestnancov

Zástupkyňa riaditeľa školy vypracuje plán kontroly nepedagogických zamestnancov s rozpisom činností na jednotlivé mesiace. Následne vyhotovuje záznam z kontroly zamestnanca podľa plánu kontrol nepedagogických zamestnancov.

IV. Školský učebný plán

4.1 Rámcový učebný plán pre 1.-4. ročník ZŠ všeobecné zameranie ISCED 1 pre základné školy s vyučovacím jazykom slovenským

Rámcový učebný plán ZŠ s MŠ Tekovská Breznica s vyučovacím jazykom slovenským						
		ISCED 1 nižšie stredné vzdelávanie				
Vzdelávacia oblasť	Vyučovací predmet	1.	2.	3.	4.	SPOLU
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	9	8	7+1	7+1	31+2
	Anglický jazyk	0+1	0+1	3	3	6+2
Matematika a práca s informáciami	Matematika	4+1	4+1	4	4	16+2
	Informatická výchova			1	1	2
Človek a príroda	Prvouka	1	2			3
	Prírodoveda			1+1	2	3+1
Človek a spoločnosť	Vlastiveda			1	2	3

Človek a hodnoty	Náboženská výchova/Etická výchova	1	1	1	1	4
	Zippyho kamaráti	0	1	0	0	1
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie			1	1	2
Umenie a kultúra	Hudobná výchova	1	1	1	1	4
	Výtvarná výchova	2	2	1	1	6
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	2	2	2	2	8
Základ		20	20	23	25	88
Voliteľné hodiny (disponibilné)		2	3	2	1	8
Spolu		22	23	25	26	96

4. 2 Rámcový učebný plán pre 5.-9. ročník ZŠ všeobecné zameranie ISCED 2 pre základné školy s vyučovacím jazykom slovenským

Rámcový učebný plán ZŠ s MŠ Tekovská Breznica s vyučovacím jazykom slovenským							
		ISCED 2					
		nižšie stredné vzdelávanie					
Vzdelávacia oblasť	Vyučovaci predmet	5.	6.	7.	8.	9.	Spolu
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	5	5	4+1	5	5	24+1
	Anglický jazyk	3+1	3	3	3	3	15+1
	Nemecký jazyk/Rozvíjanie špecifických funkcií			0+2	0+2	0+2	0+6
Matematika a práca s informáciami	Matematika	4+1	4+1	4+1	4+1	5	21+4
	Informatika	1	1	1	1		4
Človek a príroda	Fyzika		2	1	2	1+1	6+1
	Chémia			2	2	1+1	5+1
	Biológia	2	1+1	2	1	1+1	7+2
Človek a spoločnosť	Dejepis	1+1	1+1	1	1	2	6+2
	Geografia	2	1+1	1	1	1	6+1
	Občianska náuka		1	1	1	1	4
Človek a hodnoty	Náboženská výchova/Etická výchova	1	1	1	1	1	5

Človek a svet práce	Technika	1	1	1	1	1	5
Umenie a kultúra	Hudobná výchova	1	1	1	1		4
	Výtvarná výchova	1	1	1	1	1	5
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	2	2	2	2	2	10
Základ		24	25	26	27	25	127
Voliteľné hodiny (disponibilné)		3	4	4	3	5	19
Spolu		27	29	30	30	30	146

Poznámky k učebným plánom:

- Školský rok trvá minimálne 33 týždňov, na tento počet týždňov je plánovaná výučba.
- Voliteľné/ disponibilné hodiny sú označené červenou farbou, ktoré škola použila na dotvorenie ŠkVP, časť z nich bola použitá na vyučovacie predmety, ktoré rozširujú a prehlbujú obsah predmetov zaradených do ŠkVP.
- Každá vyučovacia hodina je 45-minútová.
- Predmety výtvarná výchova, telesná a športová výchova, pracovné vyučovanie a Zippyho kamaráti na 1.stupni sú hodnotené slovne (veľmi dobré výsledky, dobré výsledky, uspokojivé výsledky, neuspokojivé výsledky)
- Na 1. a 2.stupni sú predmety etická výchova, náboženská výchova hodnotené slovne-aktívne absolvoval
- Na 2.stupni sú všetky ostatné predmety klasifikované známkou
- Trieda sa môže deliť na skupiny podľa platnej legislatívy. (Vyhláška 223/2022 Z.z.o ZŠ)
- Ako 1. cudzí jazyk sa vyučuje anglický jazyk, druhý cudzí jazyk je nemecký. Vychádzame zo záujmu rodičov a personálnych možností školy.
- Telesná a športová výchova sa na 1. stupni vyučuje pre chlapcov a dievčatá spoločne, spájajú sa vždy dve triedy podľa počtu žiakov v danom školskom roku, na 2. stupni sa žiaci delia na skupiny chlapcov a skupiny dievčat, triedy sa spájajú podľa aktuálneho počtu žiakov a pomeru chlapcov a dievčat. Najvyšší počet žiakov v skupine je 25.
- Náboženská výchova sa vyučuje v spojených triedach vytvorených podľa aktuálneho počtu žiakov, maximálny počet v skupine je 25.

4.3 Charakteristika vzdelávacích oblastí Školského vzdelávacieho programu (podľa ŠVP)

Jazyk a komunikácia	ISCED1	ISCED2
Matematika a práca s informáciami	ISCED1	ISCED2
Človek a príroda	ISCED1	ISCED2
Človek a spoločnosť	ISCED1	ISCED2
Človek a hodnoty	ISCED1	ISCED2
Človek a svet práce	ISCED1	ISCED2
Umenie a kultúra	ISCED1	ISCED2
Zdravie a pohyb	ISCED1	ISCED2

Vzdelávacia oblasť Jazyk a komunikácia

Zdôrazňuje chápanie jazyka ako nástroja myslenia a komunikácie medzi ľuďmi, čo by sa vo vyučovaní jazyka malo premietnuť do zámerného preferovania rozvoja komunikačných kompetencií, ktoré budú istým teoretickým i praktickým východiskom ich ďalšieho rozvíjania v ostatných vyučovacích predmetoch s ohľadom na ich špecifické potreby. Najväčší akcent sa pritom kladie na vlastnú tvorbu jazykových prejavov, prácu s informáciami, čitateľskú gramotnosť, schopnosť argumentovať.

Obsah predmetu smeruje k rozvíjaniu čitateľských kompetencií, resp. súboru vedomostí, zručností, hodnôt a postojov zameraných na príjem umeleckého textu, jeho analýzu, interpretáciu a hodnotenie. Dôraz sa kladie na čítanie, a to nielen na zvládnutie techniky čítania, ale aj pochopenie obsahu – vnímanie čítania s porozumením.

Dobré zvládnutie jazykového učiva vytvára predpoklad na rozvinutie schopnosti úspešne sa uplatniť na trhu práce a v súkromnom živote. Jazyk sa chápe ako znak národnej a individuálnej identity, ako prostriedok komunikácie a profesionálnej realizácie a prostriedok na vyjadrovanie citov a pocitov.

Cudzie jazyky poskytujú živý jazykový základ a predpoklady pre komunikáciu žiakov v rámci Európskej únie. Umožňujú poznávať odlišnosti v spôsobe života ľudí iných krajín a ich odlišné kultúrne tradície. Poskytujú prehĺbenie vedomostí a vzájomného medzinárodného porozumenie a tolerancie a vytvárajú podmienky pre spoluprácu škôl na medzinárodných projektoch.

Obsah vzdelávacej oblasti Jazyk a komunikácia sa realizuje vo vzdelávacích predmetoch slovenský jazyk a literatúra, anglický jazyk (povinný od 1. ročníka,) nemecký jazyk (povinný od 7. ročníka).

Vzdelávacia oblasť Matematika a práca s informáciami

Matematika rozvíja u žiakov matematické myslenie, ktoré je potrebné pri riešení rôznych problémov v každodenných situáciách. Je rozpracovaná na kompetenčnom základe, čo zaručuje vysokú mieru schopnosti aplikácie matematických poznatkov v praxi.

Informatická výchova a informatika podobne ako matematika rozvíja myslenie žiakov, ich schopnosť hľadať riešenia problémových úloh ich schopnosť analyzovať a syntetizovať, zovšeobecňovať, hľadať vhodné stratégie riešenia problémov a overovať ich v praxi. Vedie k presnému vyjadrovaniu myšlienok a postupov a ich zaznamenaniu vo formálnych zápisoch, ktoré slúžia ako všeobecný prostriedok komunikácie.

Systematické základné vzdelanie v oblasti informatiky a využitia jej nástrojov zabezpečí rovnakú príležitosť všetkým žiakom získať základnú digitálnu gramotnosť.

Poslaním vyučovania informatiky je viesť žiakov k pochopeniu základných pojmov, postupov a techník používaných pri práci s údajmi a toku informácií v počítačových systémoch. Buduje tak informatickú kultúru, t.j. vychováva k efektívnemu využívaniu prostriedkov informačnej civilizácie rešpektovaním právnych a etických zásad používania informačných technológií a produktov.

Toto poslanie je potrebné dosiahnuť spoločným pôsobením predmetu informatika a aplikovaním informačných technológií vo vyučovaní aj iných predmetov, medzipredmetových projektov, celoškolských programov a pri riadení školy.

Vzdelávacia oblasť Príroda a spoločnosť

Príroda a spoločnosť sú dve navzájom prepojené súčasti nášho života, ktoré zaujímajú žiakov už od predškolského veku. Žiaci si uvedomujú priestor okolo seba, prírodu, ľudí, kultúru a to všetko vo vzájomnom vzťahu a navzájom sa ovplyvňujúce.

V mladšom veku sú žiaci prirodzene zvedaví, zaujímajú sa o svet okolo seba a o jeho fungovanie, hľadajú príčiny fungovania, skúšajú a učia sa pri tom. Postupné oboznamovanie sa s prírodnými a spoločenskými javmi a zákonitostami v súlade s prírodovedným a spoločenskovedným poznaním je umožnené v primárnom stupni vzdelávania takým spôsobom, ktorý u žiaka rozvíja aj procesúalnu stránku samotného poznávacieho procesu.

Dôležité je, aby žiak vnímal zmeny vo svojom okolí, rozumel a snažil sa ich vysvetliť. Vzdelávacie činnosti sú zamerané na skúmanie javov a udalostí, ktoré sú spojené s bezprostredným životným prostredím. Vyučovanie je postavené na pozorovacích a výskumných aktivitách, ktorých cieľom je riešenie čiastkových problémov, pričom východiskom k stanovovaniu problémov sú aktuálne detské vedomosti, ich minulé skúsenosti a úroveň ich kognitívnych schopností.

Prebudenie záujmu o krásy prírody a zaujímavé ľudské výtvyry v blízkom ale aj vzdialenom okolí je podoprené zaujímavým spôsobom učenia sa o vlasti vo vlastivede.

Dôležitým cieľom je dosiahnuť takú úroveň, aby dieťa bolo schopné samostatne sa orientovať v informáciách a vedieť ich spracovávať objektívne do takej miery, do akej mu to povoľuje jeho kognitívna úroveň, viesť žiakov k pochopeniu potreby ochrany prírodného a kultúrneho prostredia. Rozvíjať emotívne (dobrodružné) poznávanie, pozorovanie a hodnotenie javov z rodnej krajiny (okolie školy a bydliska) ale aj širšieho okolia svojho regiónu a celej krajiny, podporovať schopnosť žiakov rozprávať o svojom rodnom kraji (krajine svojho okolia), pričom využívajú poznatky zo svojich pozorovaní a skúseností.

Dieťa nezískava v procese učenia sa len poznatky, ale postupne sa stáva prírodovedne gramotným. Postupné objavovanie sveta žiakmi je predmetom dvoch učebných predmetov prírodovedy a vlastivedy.

Vzdelávacia oblasť Človek a príroda

Vzdelávacia oblasť Človek a príroda obsahuje problematiku vzdelávania spojenú so skúmaním prírody. V tejto oblasti žiaci dostávajú príležitosť poznávať prírodu ako systém, ktorého súčasťou sú vzájomné premeny, pôsobia na seba a ovplyvňujú sa navzájom. Na takomto poznaní je založené aj pochopenie dôležitosti prírodnej rovnováhy pre existenciu živých sústav, vrátane človeka. Prírodovedné predmety svojim činnostným a bádateľským charakterom vyučovania umožňujú žiakom hlbšie porozumieť zákonitostiam prírodných procesov, a tým si uvedomovať aj užitočnosť prírodovedných poznatkov a ich aplikáciu v praktickom živote.

Cieľom vzdelávania prostredníctvom obsahu v tejto oblasti je porozumieť prírodným aspektom vplyvujúcim na život človeka a vedieť vysvetliť prírodné javy vo svojom okolí, zaujímať sa o prírodu a dianie v nej, získavať informácie o prírode a jej zložkách nielen z rôznych zdrojov, ale aj prostredníctvom vlastných pozorovaní a experimentov v prírode a v laboratóriu, čím si rozvíjajú aj zručnosti pri práci s grafmi, tabuľkami, schémami, obrázkami, náčrtmi.

Podstatné je poznanie základných princípov ochrany krajiny a životného prostredia; a osvojeniu si základných princípov zdravého životného štýlu. Dôležité je hľadanie zákonitých súvislostí medzi pozorovanými vlastnosťami prírodných objektov a javov, ktoré nás obklopujú v každodennom živote a porozumenie ich podstate, čo si vyžaduje interdisciplinárny prístup, a preto aj úzku spoluprácu s predmetmi napríklad fyzika, chémia, biológia, geografia a matematika. Okrem rozvíjania pozitívneho vzťahu k prírodným vedám sú prírodovedné poznatky interpretované aj ako neoddeliteľná a nezastupiteľná súčasť kultúry ľudstva.

V procese vzdelávania sa má žiakom sprostredkovať poznanie, že neexistujú bariéry medzi jednotlivými úrovňami organizácie prírody a odhaľovanie jej zákonitostí je možné len prostredníctvom koordinovanej spolupráce všetkých prírodovedných odborov s využitím prostriedkov IKT. Ciele vzdelávacej oblasti človek a príroda sa naplňajú prostredníctvom predmetov biológia, chémia, fyzika.

Vzdelávacia oblasť Človek a spoločnosť

Vzdelávacia oblasť sa prostredníctvom obsahu snaží zachovať kontinuitu tradičných hodnôt našej spoločnosti v súlade s aktuálnymi integračnými procesmi, viesť k vnímaniu vlastenectva a národnej hrdosti v kontexte európanstva a multikulturalizmu.

Cieľom vzdelávacej oblasti je zoznámiť žiakov s vývojom ľudskej spoločnosti, s najvýznamnejšími spoločenskými javmi a procesmi, ktoré sa premietajú do každodenného života a vnímať svet integrujúco vo vzájomnom vzťahu medzi prírodou a spoločnosťou. Poznanie minulosti svojho národa ako aj národov Európy a sveta, oboznámenie sa so zemepisnými charakteristikami svojej vlasti a regiónov sveta a utváranie pozitívnych občianskych postojov je predpokladom získania občianskych kompetencií, ktoré patria ku kľúčovým vo vzdelávaní. Žiaci cez poznanie najbližšieho prostredia (rodina, škola), ktorého sú súčasťou, získavajú základné vedomosti o svojom najbližšom spoločenskom prostredí, o miestnej obci, regióne a o ostatných regiónoch Slovenska. Oboznamujú sa s územím, obyvateľmi, ich tradíciami a zvykmi, so svetom detí i dospelých, osvojujú si pravidlá a normy správania doma, v škole a na verejnosti,. Učia sa orientovať v čase, časových údajoch, histórii vlastnej rodiny, svojej vlasti i ľudskej spoločnosti. Vedú sa k pochopeniu vlastného miesta a roly v spoločnosti, ako aj k tomu, aby svojimi postojmi a konaním prejavovali občiansku aktivitu, vlastenectvo, zodpovednosť k sebe, svojim blízkym, národu a celej spoločnosti. Vychováva žiakov k láske k vlasti a súčasne rozvíja a upevňuje vedomie príslušnosti k európskemu civilizačnému a kultúrnemu prostrediu.

Vzdelávacia oblasť Človek a spoločnosť otvára priestor pre kultivovanie individuálnych a spoločenských spôsobilostí (kompetencií), učí vidieť veci a javy vo vzájomných súvislostiach, ponúka argumenty, inšpiruje k tvorivému riešeniu otázok dôležitých pre vzdelanostnú spoločnosť. Rozvíja myšlienkové operácie, praktické zručnosti a vedomie vlastnej identity žiaka.

Vzdelávaciu oblasť Človek a spoločnosť tvoria učebné predmety dejepis, geografia a občianska náuka, aj keď témy sa nachádzajú aj v ďalších predmetoch v iných oblastiach.

Vzdelávacia oblasť Človek a hodnoty

Vzdelávacia oblasť sa zameriava na budovanie a kultiváciu duševného, duchovného a sociálneho rozmeru mladých ľudí.

Pomáha im k postupnému vytvoreniu ich hodnotovej orientácie tak, aby raz ako dospelí jedinci boli prínosom pre ľudské spoločenstvo.

Cieľom vzdelávacej oblasti je vychovávať osobnosť s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej úcta k človeku a k prírode, spolupráca, prosociálnosť a národné hodnoty zaujímajú významné miesto. Pri plnení tohto cieľa sa neuspokojuje iba s poskytovaním informácií o morálnych zásadách, ale zážitkovým učením účinne podporuje pochopenie a zvnútorňovanie mravných noriem a napomáha osvojeniu správania sa, ktoré je s nimi v súlade. Pripravuje mladých ľudí pre život v tom zmysle, aby raz ako dospelí prispeli k vytváraniu harmonických a stabilných vzťahov v rodine, na pracovisku, medzi spoločenskými skupinami, v národe a medzi národmi.

Obsah vzdelávacej oblasti Človek a hodnoty sa realizuje v povinnej voliteľných vzdelávacích predmetoch etická výchova / náboženská výchova.

Vzdelávacia oblasť Človek a svet práce

Oblasť Človek a svet práce zahŕňa návrhy pracovných činností a technológií, ktoré by mali viesť žiakov k získaniu základných zručností v rôznych oblastiach ľudskej činnosti a prispievať k úcte k práci. Vzťah k práci, otázky výberu povolania sú základom tejto vzdelávacej oblasti. Cieľom je pripraviť žiakov na život v praxi a na to, aby sa v budúcnosti dokázali uplatniť na trhu práce (napr. aby dokázali dodržiavať pravidlá, povinnosti a záväzky, aby sa vedeli adaptovať na zmenené pracovné podmienky). Oblasť vzdelávania sa sústreďuje na to, aby žiaci dokázali pristupovať k výsledkom pracovnej činnosti nielen z hľadiska kvality, ale aj funkčnosti, hospodárnosti a spoločenského významu.

Vzdelávanie v tejto oblasti smeruje k vytváraniu a rozvíjaniu kľúčových kompetencií žiakov tým, že vedie žiakov k:

- pozitívnemu vzťahu k práci a zodpovednosti za kvalitu svojich i spoločných výsledkov práce,
- osvojeniu základných pracovných zručností a návykov v rôznych pracovných oblastiach, k organizácii a plánovaniu práce a k používaniu vhodných nástrojov, náradia a pomôcok pri práci i v bežnom živote,
- vytrvalosti a sústavnosti pri plnení zadaných úloh, k uplatňovaniu tvorivosti a vlastných nápadov pri pracovnej činnosti a k vynakladaniu úsilia na dosiahnutie kvalitného výsledku,
- autentickému a objektívnemu poznávaniu okolitého sveta, k potrebnej sebadôvere, k novému postojom a hodnotám vo vzťahu k práci človeka, technike a životnému prostrediu,
- chápaniu práce a pracovnej činnosti ako príležitosti k seberealizácii, sebavzdelávaniu a k rozvíjaniu podnikateľského myslenia,
- orientácii v rôznych odboroch ľudskej činnosti, formách fyzickej a duševnej práce a osvojeniu potrebných poznatkov a zručností významných pre možnosť uplatnenia, pre voľbu vlastného profesijného zamerania a pre ďalšiu životnú a profesijnú orientáciu,
- k rešpektovaniu environmentálnych hodnôt a chápaniu recyklácie materiálov a produktov.

Uvedené kompetencie žiaci získavajú v predmetoch pracovné vyučovanie, svet práce a technika.

Vzdelávacia oblasť Umenie a kultúra

Vzdelávacia oblasť sa stará o rozvíjanie kreatívnych vyjadrovacích schopností žiaka prostredníctvom vybraných vyjadrovacích prostriedkov výtvarného umenia, hudby, dizajnu, architektúry, filmu, elektronických médií. Toto vyjadrovanie je chápané vo vzťahoch k dramatickým aj literárnym vyjadrovacím prostriedkom a v širších súvislostiach kultúry – v rámci spoločných tém a medzipredmetových väzieb aj s predmetmi ostatných vzdelávacích oblastí.

Dôležitým poslaním oblasti je budovanie vlastnej kultúrnej identity, chápanie miesta súčasného umenia v živote človeka a aktívna účasť na ňom ako aj rozvíjanie schopnosti porozumieť iným kultúram.

Vzdelávacia oblasť formuje postoje žiaka k estetickým hodnotám a vkusu, formuje kultúrno-historické vedomie, rozvíja schopnosť rešpektovať a tolerovať uznávané hodnoty iných ľudí a iných kultúr.

Žiak sa učí využívať základné kultúrne nástroje na kultivovanú komunikáciu, rozlišovať rôzne súčasti kultúry (umenie, veda, náboženstvo, šport), rozumieť ich súvislostiam a úlohe vo svojom živote a v živote spoločnosti. Učí sa rozlišovať hlavné umelecké druhy, ich médiá, formy, hlavné tendencie a štýly, vyjadrovacie prostriedky, základné kompozičné princípy; opisovať svoje estetické zážitky z vnímania umeleckých diel, chápať význam estetických faktorov, estetickej činnosti v každodennom živote, chápať význam umenia v živote jednotlivca a spoločnosti.

Učí sa chápať význam kultúrnych a umeleckých pamiatok a učí sa chápať súčasnú umeleckú tvorbu a prejavy kultúry. Žiak spoznáva typické umelecké a kultúrne prejavy ťažiskových epoch vývoja kultúry, vybrané typické diela a autorov svetového a slovenského umenia. Súčasťou oblasti je rozvoj zodpovedných a samostatných postojov k súčasnej kultúrnej ponuke, k móde, masovej kultúre, subkultúram, poklesnutým formám vyjadrovania; rozvoj kritického myslenia vo vzťahu k mediálnej produkcii a k iným súčasným kultúrnym procesom. Rozvíjajú sa žiakove interkultúrne kompetencie pre komunikáciu a spoluprácu s príslušníkmi iných kultúr.

Vzdelávacia oblasť sa člení na učebné predmety: výtvarná výchova, hudobná výchova a výchova umením.

Vzdelávacia oblasť Zdravie a pohyb

Vzdelávacia oblasť Zdravie a pohyb vytvára priestor pre uvedomenie si potreby celoživotnej starostlivosti o svoje zdravie, ktorej neoddeliteľnou súčasťou je pohyb. Dôraz v tejto vzdelávacej oblasti je kladený na základné informácie súvisiace so zdravým spôsobom života.

Charakteristickým znakom vzdelávacej oblasti sú vedomosti a praktické skúsenosti vedúce

k rozvoju pohybových schopností, zlepšovaniu pohybovej výkonnosti žiaka, k získaniu základov športov a ich využívaniu s perspektívou ich uplatnenia v štruktúre vlastného pohybového režimu. Najdôležitejším poslaním je vytváranie vzťahu k pravidelnej pohybovej činnosti ako nevyhnutného základu zdravého životného štýlu. Vzdelávacia oblasť je výrazne spojená so zdravím, zdravým životným štýlom, pohybovou a športovou činnosťou nielen počas školskej dochádzky, ale i v dospelosti.

Všeobecným cieľom telesnej a športovej výchovy je umožniť žiakom osvojiť si, zdokonaľovať a upevňovať pohybové návyky a zručnosti na primeranej úrovni, zvyšovať svoju pohybovú gramotnosť, rozvíjať kondičné a koordinačné schopnosti, zvyšovať všeobecnú pohybovú výkonnosť a zdatnosť, prostredníctvom vykonávanej pohybovej aktivity pôsobiť a dbať o zdravie, vytvárať trvalý vzťah k pohybovej aktivite, telesnej výchove a športu s ohľadom na záujmy žiakov, ich predpoklady a individuálne potreby ako súčasť zdravého životného štýlu a predpokladu schopnosti celoživotnej starostlivosti o vlastné zdravie. Vzdelávaciu oblasť zastrešuje predmet telesná výchova a telesná a športová výchova.

Dodatok č.1 k Školskému vzdelávaciemu programu

na základe Dodatku č. 7 k štátnemu vzdelávaciemu programu schválenému Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 6. 2. 2015 pod číslom 2015-5129/1758:1-10A0 a číslom 2015-5129/5980:2-10A0 s platnosťou od 1. 9. 2015

„Opatrenia na odstránenie alebo minimalizáciu dôsledkov mimoriadneho prerušenia školského vyučovania v školách v školskom roku 2019/2020 a na zosúladenie znenia štátnych vzdelávacích programov so znením školského zákona.“

1. V prípade opätovného mimoriadneho prerušenia školského vyučovania škola automaticky prechádza na dištančnú formu vyučovania prostredníctvom MS Office 365- Teams.
2. Škola vytvorí rozvrh hodín dištančného vzdelávania v súlade s odporúčaniami ŠPÚ a pokynmi MŠVVaŠ SR.
3. Forma záverečného hodnotenia žiakov sa prehodnotí a schváli na najbližšej pedagogickej rade po prípadnom mimoriadnom prerušení školského vyučovania.
4. Pri prípadnej zmene formy výučby z prezenčnej na dištančnú škola bude pokračovať v nasledovnom:
 - a. priebežné hodnotenie žiakov známkami (prezentácie, projekty, ústne odpovede, online testy cez Edupage, MS Forms),
 - b. povinná účasť žiakov na online hodinách, v prípade absencie žiaka bude potrebné ospravedlnenie zákonným zástupcom žiaka,

- c. rodičovské združenia budú realizované dištančnou formou,
 - d. pracovné porady, zasadnutia MZ a PK, pedagogické rady budú realizované dištančnou formou, v prípade pedagogických rád budú tieto zaznamenané formou zvukovej nahrávky so súhlasom všetkých zúčastnených,
 - e. triedni učitelia budú realizovať online triednické hodiny,
 - f. aktivity, súťaže, zasadnutia kolégia Zelenej školy, stretnutia Žiackej školskej rady budú realizované online.
5. V učebných osnovách školského vzdelávacieho programu pre žiakov, ktorí boli v školskom roku 2019/2020 žiakmi 1. až 8. ročníka základnej školy v súvislosti s odstraňovaním dôsledkov mimoriadnej situácie, nebudú realizované zmeny vzhľadom k tomu, že nedošlo k odchýlkam voči tematickým plánom učiteľa a učebné osnovy jednotlivých predmetov boli realizované v plnom rozsahu.
6. Dôraz sa bude klásť na dôkladnú analýzu stavu vedomostí žiakov nadobudnutých počas dištančného vzdelávania v šk.r. 2019/2020, na opakovanie a utvrdzovanie učiva a následné písomné overenie daných vedomostí žiakov z predmetov, ktoré boli vyučované počas dištančného vyučovania. Žiaci budú hodnotení percentuálne. Analýza výsledkov žiakov bude slúžiť na prípadné odstraňovanie možných nedostatkov v učive.

Dodatok č.1 prerokovaný a schválený Pedagogickou radou dňa 2.9.2020

Dodatok č.2
k Školskému vzdelávaciemu programu

Vzhľadom na zdravotné znevýhodnenie niektorých žiakov našej školy, ktorým robí problémy absolvovanie 2.cudzieho jazyka a v súlade so všeobecnými odporúčaniami MŠVVaŠ SR pri práci so žiakmi s vývinovými poruchami učenia a narušenou komunikačnou schopnosťou, sme po odporúčaní a konzultáciách s centrami špeciálno-pedagogického poradenstva a prevencie vzdelávanie týchto žiakov prispôbili tak, aby bolo v súlade s mentálnymi a komunikačnými schopnosťami žiaka, bez ohľadu na jeho fyzický vek.

Druhý cudzí jazyk bude nahradený špeciálnopedagogickou podporou žiaka v predmete Rozvíjanie špecifických funkcií (RŠF), ktorý bude absolvovať u školského špeciálneho pedagóga a hodnotený bude podľa aktuálnych metodických pokynov na hodnotenie žiakov ZŠ článok 3, ods. 13 sa na vysvedčení a v katalógovom liste sa bude uvádzať slovo aktívne absolvoval absolvoval/neabsolvoval.

Žiak bude postupovať podľa vzdelávacieho programu pre žiakov s vývinovými poruchami učenia a jeho rámcového obsahu vzdelávacieho programu. (Vzdelávací program je ako súčasť štátneho vzdelávacieho programu, ktorý schválilo Ministerstvo školstva Slovenskej republiky pod číslom CD-2008-18550/39582-1:914 dňa 26. mája 2009).

Dodatok bol schválený pedagogickou radou 25.1.2021

Dodatok č.3
k Školskému vzdelávaciemu programu

na základe štátneho vzdelávacieho programu schváleného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 6. 2. 2015 pod číslom 2015-5129/1758:1-10A0 a číslom 2015-5129/5980:2-10A0 s platnosťou od 1. 9. 2015.

„Opatrenia na odstránenie alebo minimalizáciu dôsledkov mimoriadneho prerušenia školského vyučovania v školách v školskom roku 2020/2021 .“

1. Dodatok č.3 je platný na školský rok 2021/2022.
2. V prípade opätovného mimoriadneho prerušenia školského vyučovania škola automaticky prechádza na dištančnú formu vyučovania prostredníctvom MS Office 365- Teams.
3. Škola vytvorí rozvrh hodín dištančného vzdelávania v súlade s odporúčaniami ŠPÚ a pokynmi MŠVVaŠ SR.
4. Forma záverečného hodnotenia žiakov sa prehodnotí a schváli na najbližšej pedagogickej rade po prípadnom mimoriadnom prerušení školského vyučovania.
5. Pri prípadnej zmene formy výučby z prezenčnej na dištančnú škola bude pokračovať v nasledovnom:
 - a. priebežné hodnotenie žiakov známkami (prezentácie, projekty, ústne odpovede, online testy cez Edupage, MS Forms),
 - b. povinná účasť žiakov na online hodinách, v prípade absencie žiaka bude potrebné ospravedlnenie zákonným zástupcom žiaka,

- c. rodičovské združenia budú realizované dištančnou formou,
 - d. pracovné porady, pedagogické rady budú realizované dištančnou formou, v prípade pedagogických rád budú tieto zaznamenávané formou zvukovej nahrávky so súhlasom všetkých zúčastnených,
 - e. triedni učitelia budú realizovať online triednické hodiny,
 - f. aktivity, súťaže, zasadnutia kolégia Zelenej školy, stretnutia Žiackej školskej rady budú realizované online.
6. V učebných osnovách školského vzdelávacieho programu pre žiakov, ktorí boli v školskom roku 2020/2021 žiakmi 1. až 8. ročníka základnej školy v súvislosti s odstraňovaním dôsledkov mimoriadnej situácie, nebudú realizované zmeny vzhľadom k tomu, že nedošlo k odchýlkam voči tematickým plánom učiteľa a učebné osnovy jednotlivých predmetov boli realizované v plnom rozsahu.
7. V súvislosti s odstraňovaním dôsledkov mimoriadnej situácie bude posilnená výučba SJL v 7.ročníku o 1 vyučovaciu hodinu.
8. Dôraz sa bude klásť na opakovanie a utvrdzovanie učiva.
9. Z dôvodu predchádzania šírenia nákazy ruší škola spájané hodiny na 1. a 2. stupni v predmetoch: výtvarná výchova, hudobná výchova, telesná a športová výchova, náboženská výchova, pracovné vyučovanie. Predmet telesná a športová výchova na 2. stupni je realizovaný pre každú triedu individuálne, pričom ide o koedukované skupiny.
10. Etická výchova je vzhľadom k nízkemu počtu prihlásených žiakov vyučovaná pre všetkých žiakov spolu, keďže nie je možné personálne zabezpečiť výučbu tohto predmetu vo viacerých skupinách.

Dodatok č.3 prerokovaný a schválený Pedagogickou radou dňa 2.9.2021

Dodatok č.4
k Školskému vzdelávaciemu programu

Na základe odporúčaní Ministerstva školstva v Sprievodcovi školským rokom je potrebné monitorovať a odhaľovať negatívne javy v správaní žiakov, zdroje rizikového správania a sociálno-patologických javov a vychádzajúc z potrieb žiakov bol do školského vzdelávacieho programu zaradený preventívny program sociálno-emočného učenia Zippyho kamaráti.

Tento program bude v školskom roku 2022/2023 vyučovaný v 2.ročníku ako samostatný vyučovací predmet v oblasti Človek a hodnoty. Tento predmet bude hodnotený slovným hodnotením aktívne absolvoval. Časová dotácia predmetu je 1 hod./týždenne. Skratka predmetu je ZPK.

Dodatok bol prerokovaný a schválený pedagogickou radou 5.9.2022.

Dodatok č.5
k Školskému vzdelávaciemu programu
Vzdelávanie žiakov s ľahkým mentálnym postihnutím

Žiaci s ľahkým mentálnym postihnutím budú vo výchovno- vzdelávacom procese postupovať podľa ŠkVP ZŠ s MŠ Tekovská Breznica a Vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím pre primárne vzdelávanie i na základe individuálnych potrieb žiaka. Vzdelávací program vypracoval Štátny pedagogický ústav, schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky pod číslom 2016- 14674/20270:9-10F0 s platnosťou od 1. 9. 2016.

Pri vzdelávaní žiakov s ľahkým mentálnym postihnutím sa bude prihliadať na individuálne potreby žiaka.

Dodatok bol prerokovaný a schválený pedagogickou radou 2.11.2022.

Dodatok č.6
k Školskému vzdelávaciemu programu
Časový harmonogram vyučovacích hodín

Na základe Vyhlášky 223/2022 o ZŠ sa mení trvanie popoludňajších vyučovacích hodín (6. a 7.hodina) z 45 minút na 40 minút.

Dodatok č.6 bol prerokovaný a schválený pedagogickou radou 28.9.2023.

